

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas II Lapkričio-November 30 d., 1920 m. **No. 20 (93)**

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill.
Under Act of March 3, 1879.

Published and distributed under permit (No. 528) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

"VYTIS" (The Knight)

Published Semi-Monthly by the LIETUVOS
VYČIAI (Knights of Lithuania).

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly	\$2.50
6 Months	1.25
In Foreign Countries Yearly	3.00

Advertising rates on application. All communications must be addressed:

"VYTIS"
3249 So. Halsted St., Chicago, Ill.

"VYTIS"

Jaunimo Dvisavaitinis Laikraštis
Leidžia Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams	\$2.50
Pusmečiui	1.25
Pavienis Numeris	15
i Užrubežį Metams	3.00

"VYTIS"
3249 So. Halsted St., Chicago, Ill.

KAS YRA DAILĖ?

AS yra dailė? Klausimas toks senas, kaip yra sena pati žmonija.

Ar tas yra dailė, ką mes reale akimi matome ir ką vadiname daile; ar ji stovi už realės sienos, ir mes tik jos dvelkimą nujausdami, klasifikuojame daiktų formas, kurie mus apsiaučia. Giliau pagalvojus, mintis krypta prie antro klausimo, kad dailės branduolis randasi už realės sienos, kad regiamieji daiktai, ar tai būtų gamtos daviniai, ar paties žmogaus kūriniai, — nėra tikrieji dailės vaizdai, bet tik paviršutinis jos sluoksnis. Pavyzdžiui paminkime kokius norint vartojamus daiktus, kuriuos paprastai vadiname gerais, gražiais, bet jie patys savyje niekas kitas, kaip tik aklos medegos šmotas, daugiau nieko. Na, ir jei retkarčiais jų ypatybė primintų mūsų gyvenimo praeitį ar vaizduojančią ateitį ar paviršutinį jausmo stovį sukeltų, tai tas dar nesudaro

rimtumo ir ganėtino fakto, kad gilin visuomet skverbiančysis protas sustotų veržęsis išvados ieškodamas. Žmogui pasaulį reaguojant pagal savo noro, pagal susidarančio ūpo, aplinkybės, tankiausia pas jį ir skonis esti artimas paviršutiniams jo kūno jausmams. Todėl dažniausiai ir kūriniai esti panašūs jo jausmams su maža žyme dvasios pasaulio šviesos arba ir visai be jos.

Imkim kitą pavyzdį tik skirtingų daiktų, skirtingų reikšmė ir ypatybe dailės branduolio sekimui: žmonių prisirišimą, adoraciją vieni kitų. Tankiai nusiduoda, kada jaunikaitis tampa sužavėtas priešingos lyties asmens — vargiai kas begalėtų jį intinkinti, kad ji nėra vienintelė pasaulyje gražuolė. Bet ūpui išsiblaivius, kritiškiau pagalvojus, suradus, kad asmenyje nesiranda, kas dvasiai yra aukšta ir brangintina, — nyksta, paprastai žmonių vadinama, grožė, palikdama kūno formą, spalvą, spinduliuojančias gyvybe akis, veidą, kurie tik esti priežastimi atsiliėpimų prigimties jausmams.

Žmogus tik tuomet yra gražus, kuomet jo gražioje kūno formose dvelkia prakilnumas, kuomet jo išsiilgstame dvasiškai, kuomet jo grožės ypatybės atsiliėpia ne jausmais, bet sielos švelnumu. Tas kaip tik ir yra iš gelmių pereinančios grožės dvelkimas, nesucidrumstęs su dumbluotais geidimais.

Garsi Kleopatra, Aigipto karalaitė, nebuvo tos grožės simbolas tarp žemės dukterų, bet ji buvo pagarsėjusi daug blogumų priežastis, kuri savo paviršutiniu tekniškoje prasmėje kūno gražumu, patraukdavo prie savęs panašaus typo žmones, ieškančius ne idealo, bet smagurių ir pragaišties. Kleopatra buvo panaši tai gėlei, padarytai iš švelniausio šilko, ant kurios niekad nenusileidžia iš avilio išlėkusios bitės medaus ieškotų. Užtat ir maža dailininkų dalis ieško įkvėpimo Kleopatra tipuose, bet daugiau Marijų Magdalenų.

Visi šiandien žmogaus rankų tvariniai pasaulyje nėra tikra dailė, bet jos atspindžiai.

Formos, kompozicija, kad ir yra neišvengiamomis priemonėmis dailės pajautai reikšti, bet toli gražu jos nėra tikrenybės

siekimas, kaip didžiūmos yra manoma, būk spalvų, linijų suderinimas, nudavimas tikrenybės, esą vyriausiu branduoliu dailėje. Na, ir taip įsitikinę sukasi apie tą principą, kaip apie kokį užburtą ratą, nebegalėdami toliau nuo jo nuslįsti. Suprantama, kad iš šių dienų taip gausiai gaminamų dailės veikalų, kurie technika, spalvomis ir tikrenybe tiek išstobulinta, kad niekuomet dailė da nebuvo atsiekusi savo istorijoje tokios tobulybės laipsnio kaip šiandien, bet kartu dailė yra taip nuskursi, taip menkutė, kad vargiai bent su vienu istorijos periodu begalėtų susilyginti.

Dailė nėra niekas kitas, kaip pačios Dievybės grožės atspindis į žmogaus sielą, o iš jos jinai perkeliama į regiamąjį pasaulį. Negalima sakyti, kad šių dienų dailininkai yra nustoję tos Dievo malonės. Ne! bet įvairiausios teorijos nukreipė mintis į technikos taisyklės taip, kad nieko tikrai didelio nebe-pajėgia sukurti, tik smulkius "advertaizingus" ir liuosą prieteklių gyvenimą vedančių ponių ir ponų portretus. Žinodami, kad taip su jais yra, bando jie savo dvasios ligą argumentais užginčyti ir tt.

Senai, kaip tik galima pasekti gyvenusių žmonių pėdsakus, užeinama ypatingų minčių tvarinių žymės, paliktas žmonijos ir gyvenusių taūtų praeities šalykely. Nebe-paisant, kaip jie buvo gaminti iš tekniško atžvilgio, bet kiekvienas kūrinių turėjo plačios vaidentuvės atspaudą.

Amžiams bėgant, išalkusi tiesos mintis ieškojo paslapties atidengimo. Su mokslo pagelba daug dalykų surasta. Dabar-gi žmonės tuomi remdamies ir pačius aukštuosius gamtoje stebūklus priskaito prie tos rūšies, kad prieis ta valanda ir jie liksis išaiškinti, kaip ir tie, kuriuos mūsų bočiai laikė slaptingais ir kurie šiandien mums taip jau yra aiškūs, kaip du syk du.

Keitėsi mintys, gyvenimo pažvalgos, keitėsi ir pati dailė. Šiandien, prie taip aukštai išstobulinto technikos gyvenimo rato, nepasiliko nei dailė. Ir šiandien jos kūrėjai, kaip ir baldų kalikai, moksliskai cirkeliais raižo, numeriais išskaitliuoja ir nuo išrištos problemos plano kuria dailės veikalą. Kiti, kurie nepripažįsta jokių dailėje taisyklių,

vėl, it morfinos pritraukę, tveria iliuzijas; tokias, kad išsiblaivę ir patį išsigastų jas pamatę. Bet ant nelaimės nedaug jų teišsiblaivo. Į senovės Aigiptėnų dailę darė visų didžiausią įtaką jų religija: mistiškas supratimas apie pomirtinį gyvenimą. Užtat jų dailė ir buvo kūriama kupinai įsivaizdinta dvasių pasaulio spalva. Triobėsiai, piramidės, sfinksai, dievaičių ir valdonų stovylos išrodė grandioziškos todėl, kad dailininkai neieškojo motyvų realiame pasaulyje, bet viską sėmė iš dvasios, ir tap viešpatavo tūkstančius metų iki ta geležinė Aigiptiečių valia kitos galės nebuvo palaužta.

Po to sekė iš žymesniojo dailės istorijos periodo Graikai. Jiems pavyko ir-gi didžius darbus pagaminti ir padėti pamatą visai kultūrai vakarinėje Europoje. Graikų dailė išplaukė savo puikiausioje didybėje iš jų supratimo apie valdančią visatos jėgą. Iš turtingos vaidentuvės tvėrė simbolus personafikuodami dievus, žemės ir dangaus valdonus, pagal savo jausmą, pagal nuožiūros realio gyvenimo apsireiškimų gamtoje, nesiskirdami jų nuo žmonių išvaizdos, nei pasielgimų, tik statydami juos virš žmonių neribuota gale ir amžinumu. Toks jų supratimas arba religija žymiai visą dvasios pasaulį pakreipė realybės vėzon. Užtat jų ir dailė išėjo pilnai realėse formose, tik su begaline fantazijos atmosfera. Rymiečiai nieko žybaus tose srityse neįkūrė. Jos galei subyrėjus, pakol apsišvietė laukinė Europa, tas laikotarpis likosi tuščias. Po pirmo tūkstančio metų po Kristaus gimimo vėl pradėjo žibėti naujos žvaigždės, naujos pasaulio idėjos, krikščionijos. Jos kūriniai sublizgo ūkanotoje padangėje švelniausiomis spalvomis, tobiliausiomis formomis nebe daliai gyvenančių žmonių, nebe luomams, bet visam pasauliui teikiant palaimos. Šiai praskynus kelią į naują gyvenimą, greta jos iškilė nauja modernizmo jėga: savęs gerbimo idėja. Viską atmetė, viską pasmerkė. Nustoję jausti, kad virš jo asmens būtų kas didesnio danguje ir ant žemės. Visus stebūklus tvėrė žmogaus šešecolė mokuolė, šiandien ji juos ir panaikina. Pamykęs savę, nebedrįso į savo prasižengimus žiūrėti, kaip į klaidas ir užtat pasiskyrė už obalsį:

viskas tebūna gera ir teisinga, kas man gera. Bet vis tiek pilnai tam gudruoliui nepavyko, nors jisai ir žemę apvažiavo ir žvaigždžių kelius išmieravo. Žmonės, kad ir žiauriai pažeisti, vienok nestoję mokinėsi, kaip geriau, teisingiau suprasti tą, kas jų sielosna patylomis kalba, tos pačios kalbos žodžiais, kuriais kalbėjo Niliaus gyventojams, kurie savaip supratę ėjo ir statė šventnamius, piramidas. Besiklausydami tos kalbos žodžių ir Peleponezijos gyventojai ėjo prie kalno Olimpo ir ten nusilenkę žemai prieš dievų sostą, grįžo atgal prie marmorinio akmens kaltų jų vaizdų, statytų jų garbei šventinyčių, iš kurių užžiba gal ir amžinai Graikų žemei negęstantis garbės šviturys. Krikščionys Romos katakombose pripildę širdis meilės Dievo, meilės artymo tyriausiu idealu, uždegę pasaulį saldžiausiomis giesmių melodijomis, praskleidė debesis katedrų kryžiais, išpuošė jų sienas žmonių akei neregėtais, tik vaidentuvės tepasiekiančiais, vaizdais. Tos pačios kalbos raginami ir Baltikos pajūrio gyventojus šaukė rago balsu prie šventugnio nusilenkti prieš Tą, Kurs liepė siūbuoti jūrei-marei, ošti žalioms girioms, žydėti laukų gėlėms. Garbino ir degino aukas ant šventos ugnies, kad kuodaugiau patikus Visagalinčiam. Ir taip plaukė vienminčiai visas gyvenimas, kiekvieną valandą atnešdamas naujus sielai atbalsius. Ir kilo griaudi, galinga daina simbolo formose, apdainuojanti tyrybę, tą brangiausią nekaltos širdies turtą, tautos sveikatą.

Truputėlis.

ATLETIKA.

MOGAUS kūną galima drąsiai prilyginti prie mašinos. Mūsų kūno kūras yra mūsų maistas, grustuvai-rankos, o tekiniai kojos. Žmogaus kūnas ir mašina turi ir daugiau įvairių dalių ir dalelių savo organizme, kuriuose panašumų ir skirtumų rasime daug, bet mes jų čia nevardinsime. Mums tik svarbu pažymėti, kad žmogaus kūnas ir mašina yra reikalingi nuolatinės priežiūros, taisyčių ir tobulinimų. Kiekviena žmogaus kūno ir mašinos dalis, pradedant nuo mažiausios ir užbaigiant didžiausia, turi daug reikšmės ir įtakos į visą organizmą. Pagedus mašinos mažam šriubeliui, genda jos ir didžiausios dalys ir jeigu laiku nepasitebiama to gedimo ir nepakviečiama tinkamo mekaniko jį pataisyti — mašina gali visai suirti. Tas pats gali atsitikti ir su žmogaus kūnu. Akies judamajam dirksniui sustojus veikti, kenčia regiamasis nervas, blogai veidamas į žmogaus smegenis, širdį ir visą dirksnių sistemą. Tokiu būdu žmogaus sveikata silpnėja ir jis da būdamas jaunu, jau nebegali džiaugtis paties gyvenimo taip gausiai teikiamu visiems linksmumu ir gyvumu.

Kiek mūsų jaunimo tarpe randasi jaunų senių, kūno ir dvasios jėgomis nusilpusių, neapsimoka čia ir sakyti. Matome jų kasdien šimtais. Juos prie tokio apgailėtinio stovio priveda mūsų visuomenės nerangumas. Labai mažai kreipiama domės į vaikų ir jaunimo kūno pajėgų lavinimą. Kaltas ir pats jaunimas, kad nuo savo uždavinių bėga šalin.

Žmogaus kūnas, kaip ir mašina nuo blogo ir neatsargaus vartojimo genda ir greit nusidėvi. O jeigu jų niekas netaiso, tai nereikia visai stebėtis, kad žmogaus kūnui pritrūksta gyvybės kūro, garo ir jo tekiniai sustoją bėgę. Labai dažnai mes patį esa-

me kalti, kad per greitai pasiekiame krašto galą.

Sveikata, stiprumas, greitumas ir apskrumas turėtų būti kiekvieno jauno lietuvi pagrindiniu troškimu ir siekiniu. Senesniems taipgi tie gražūs privalumai yra labai naudingi ir reikalingi. Tai gyvenimo grožė. O kadangi tie privalumai tampriai surišti su mūsų dvasios ir būdo palinkimais, tai juos auklėti turime kuouoliausia.

Žmogaus kūno visas dalis verčia veikti smegenų jėga, patį veikimą atlieka raumenys, kurie priaugę prie kaulų, juos įjudina į darbą, smegenų jėgai reikalaujant. Raumenys gali susitraukti ir išsitiesti. Kada raumenys yra gerai išdirbti ir išlavinti, visas žmogaus kūnas pasižymi gražumu, stiprumu ir sveikumu. Prie ištizusių raumenų ištyžta ir pats kūnas. Čia savo galės nuostoja ir smegenys. Prie to dar reikia pridurti, kad į sveiką kūną sunku įsigauti įvairių ligų mikrobams.

Kas geriausia gali žmogaus kūno raumenis išstobulinti ir žmogų apsaugoti nuo visokių nelaimių?

Kūno mankštinimai — atletika. Kiekvienos kūno dalies raumenims drūtinti yra atatinama atletikos šaka. Apie kaikurias jau esu rašęs "Vyčio" 19-tame numery. Daug gelbsti taipgi tyras oras, sveikas valgis, normalis miegas ir geras užsilaikymas.

Leidzianties į atletika svarbu yra žinoti, jog perdidelis jąja naudojamas arba neatsargus jos pritaikymas irgi nėra naudingas. Atletikoje turi būti sistema ir saikas. Apie tai pakalbėsime vėliau.

Lietuvos Vyčiai pradeda gyviau įdomauti labiausia mėgiamuoju Amerikoje sportu — svaidiniu (base-ball). Organizuojant Vyčiuose svaidininkų būrius, reikia gerai įsidėmėti, kad kiekvienas svaidininkas turi būti geras atletas. Neužtenka svaidininkui būti stipriu, bet prie to reikia da pa-

sizymėti vikrumu, lankstumu ir greitumu. Pavyzdžiui, perbėgti "beisų" nors į trumpus tarpus reikia nepaprasto greitumo ir vikrumo. Apie rankų raumenis tai nėra ko ir sakyti. Jos turi būti raumeningos.

Prie svaidinio geriausia yra rengties žiemos laiku, pasinaudojant gimnastikos salėmis ir visais gimnastikai atlikinėti gaunamais įrankiais.

Pašvenčiant į savaitę porą valandų liuso laiko atletikai, galima lengvai į vieną žiemą gero atletu ypatybes įgyti.

Nusiskundžia daug, kad, esą, labai norėtų svaidiniu, "football" ir kitais žaidiniais užsiimti, bet negali to padaryti vien todėl, kad nežina iš kurio galo tuos žaidinius pradėti.

Vyčiuose yra nemažai tarnavusių Amerikos armijoje ir pramokusių įvairių sporto žaidinių, yra įgudusių Vyčių svaidininkų ir šiaip atletų kitataučių būriuose. Juos visus būtinai reikia traukti į darbą savųjų tarpe. Tegul jie mokina ir mankština Vyčių jaunimo raumenis. O kur patįs Vyčiai neįstengs savo jėgomis lavinties, ten galima kitataučių instruktorių gauti. Viešųjų parkų gimnastikos salėse galima gauti instruktorių ir atletikos įrankių dykai.

Laikas mūsų jaunimui augti prie to, kad proto, smegenų jėga sulyg savo noro galėtų valdyti raumenis, kurių pas lietuvius yra daug, tik jiems lygšiol trūko tinkamo išlavavimo. Aš esu tvirtai įsitikinęs, kad Lietuvos Vyčių organizuojami įvairūs sporto mėgėjų būriai bus nemenkesni, o da geresni už kitataučių tokios pat sporto rūšies būrius. Atletikoje ir apskritai sporto lauke Vyčiai, kaip jaunimo organizacija, turi užimti jiems priderančias pozicijas.

Tat tie visi iš Vyčių tarpo, kurie turi gražios ambicijos ir tvirto pasirijimo gerais svaidininkais, "footballininkais" ir kitokio sporto mėgėjais likti, tegul nedžiovina savo raumenų ant lovos stuboje, bet eina arčiau susipažinti su atletika. Ateinančią vasarą, uoliai žiemą padirbėjus, galėsime gal šiuomituomi ir pasirodyti.

Lavinkime kūno pajėgas, lavinkime savo būdą, dvasią ir valią. Siekime arčiau sa-

vo tikslo. Būsime naudingi Amerikoje ir Lietuvoje.

Baigiant šį rašinėlį, gal pilną ne tiek praktiškų patarimų, kiek paraginimų eiti į sportą, atsiprašau Vyčių merginų, kad joms tako į sportą nenurodžiau. Pasakius teisybę, kaikurie pareikšti patarimai tinka vaikiniams ir mergaitėms, o ko trūko pažymėsiu kita-syk.

Šie rašinėliai tegalima laikyti tik įžanga. Turėdamas nemažai noro prisidėti prie auklėjimo sporto lietuvuose, leidžiu į lietuvių sporto dirvos savo kreivą žagrę.

Ar jinai tas dirvas išars — pagyvenę pamatysime.

Sporto Mėgėjas.

Į GELEŽINĮ VILKĄ.

Varstos, varstos svirnužėliai,
Kelias broliai bernužėliai, —
Visi aliai vienas
Ruošias jot į Geležinį Vilką.
Duok, mergele, man rūdinę pilką
Ir dalgelę iš pastogės,
Pabalnojęs savo aš žirgelį,
Tuoį pastosiu lenkų gaujom kelią
Užu Vilniaus kalno,
Ir sugavęs ten mozūrą juodą,
Aš nuvošiu galvą jam kaip puodą.
Varstos, varstos tvartužėliai,
Ruošias, skuba bernužėliai, —
Visi aliai vienas
Į svečius pas Geležinį Vilką...
Lenkų gaujos mūsų sodžius smilko, —
Neša vargo dieną...
Pamosuok, mergele, rūtų sauja,
Ir sugrįžk atgal, nes žirgai nerimauja, —
Veržias bėgt į Gedimino kalną...
Mes prijogę Seno Vilniaus pilį
Lenkų priguldysim visą mylią...
Dulka, dunda kelužėliai
Joja skuba bernužėliai, —
Visi aliai Vianas
Į svečius pas Geležinį Vilką...
Keršto skraistė Lietuvą apvilko...

("Lietuva") P. Vaičiūnas.

Žodžiai Senelio.

Ant Vilijos kranto žilas senutis
Ir jo vaikaičiai sėdėjo;
Jis ašarėlę karčią nubraukęs,
Taip mažytėliams kalbėjo:

— Štai aukštas kalnas, o ant to kalno
Senieji riogso ten rūmai;
Aplinkui auga medžiai visoki,
Tarp jų žaliuoja vėl krūmai.

Bet tai ne rūmai! Tai Gedimino
Pylis senoji statyta,
Ir jau nuo amžių žmonių šviesiausių
Lietuvos sostu skaityta.

Ten gi pakalnėj' matot, vaikeliai,
Bokštų, bažnyčių daugybė,
Namų ir rūmų, sodnų ir medžių
Ir žmonių didė galybė!

Tarp anų bokštų štai Aušros Vartai...
Motina *Jėzaus ten šviečia*,
Ginti Tėvynę ir seną Vilnių
Lietuvius meiliai Ji kviečia!

Mūsų kaimynai-rusai ir lenkai,
Žmonės tai godūs, nedori,
Tą Gedimino sostą brangiausia,—
Vilnių, išplėšti mums nori.

Jie iš mokyklų ir iš bažnyčių
Išmetė kalbą mūs seną,
Ir per bažnyčias ir per mokyklas
Siūlo nuodingąjį peną!

Baltutis—"Bołtuć", Balandis—"Bołondź"
Darko taip kalbą seniausia!
Ir "Vardan Tėvo" jie "Vina ojca"
Iškreipia žodį švenčiausia.

Laukan "globėjus"! ir darbą jųjų
Laukan išmesim nuodingą!
Ginsim Tėvynę su senu Vilnium,
Sėsime sėklą naudingą!

Kol gyvi būsim, ginsime Vilnių —
Sostą Tėvynės žilosios...
Taip, Dieve, duok mums laimėj' su-
Krašto ramybės saldžiosios! [laukti

Nemunui.

Neišsemamas šaltinis lietuvių galingos
dvasios ir garbingos praeities liūdytojau!
atverk savo banguojančią krūtinę ir, prakal-
bėjęs apsakyk Lietuvos sūnams jų tautos
garbingą praeitį.

Kada mirgėdamos padangėje žvaigždės
ir nublankęs mėnulio veidas stebisi tavo
tykiai plaukiančiu tarp kalnų-laukų vandie-
niu — parodyk jiems tiesos kelią į laisvę.

O kuomet skaisčios saulutės spinduliai
bučiuoja tavo veidą ir skęsta tavo blizgan-
čių bangų gelmėse, sukurk jų širdyse ne-
gęstančią tėvynės meilės ugnį.

Lietuvos sūnų krūtinėms pravirkus iš
priešo padarytos nuoskaudos Lietuvos kraš-
tui, jų krištalinius ašarų lašus-sujungk su
savo vandenimis ir jausk, kad verki drauge
su savo vaikais.

Lietuvių žaizdas pagydyk savo gyvybės
pilnu vandeniu, pagirdyk apsiliejusias krau-
jais, trokštančias jų širdis.

Sunkioje su priešais kovoje suteik lie-
tuviams garbingą pergalę, o už visas skriaud-
as ir neteisības būk sąžiningu savo sūnų
priešų teisėju.

Plauk Nemunėli, brangus upeli,
Meiliai bučiuodams žaliuosius krantus
Tekant saulutei, auštant ryteliui,
Džiaugsme pradėsime laisvės metus.

* * *

Lietuvis tavę amžiais mylėjo;
Širdžia jisai tebemylė nūnai.
Bočiai tavyje viltį padėjo,
Glaudžias prie tavęs ir jųjų sūnai.

Antanas.

-: Iš Atminimų. :-

Vieną labai gražią vasaros dieną sėdėjau prie Riverside's upelio krantelio ir gėrėjaisi Lietuvos Vyčių dainomis ir žaidimais. Puikaus jaunimo būrelis buvo susirinkęs; linksmi skambėjo jų dainos, o žaisluose jie rodė daug gracijos ir gyvumo.

Atsiminiau kūdikystės dienas praleistas Lietuvoje ir prieš mano akis, kaip gyvas, atsistojo Endriškių kaimo jaunimas, kuris irgi mėgo linksminties: dainuoti ir žaisti.

Endriškių kaimu teka sraunas, karklais apaugęs, upelis. Už kaimo prie pat upelio kranto stovi gražus Žaliosios apskričio vaito beržynėlis. Į jį kiekvieną šventą dieną sueidavo kaimo jaunimas pažaisiti. Ir ne tik jaunimas.

Ateidavo vaitas jaunimo dainų paklausyti, atvažiuodavo Alvito klebonas žaislais pasidžiaugti ir susirinkdavo viso kaimo valstiečiai savo vaikais pasigėrėti.

Bet neilgai Endriškių kaimo jaunimas galėjo rinkties į vaito gražųjį beržynėlį. Sužinojo rusų valdžia apie lietuvių jaunimo susirinkimus ir vieną nedėdienį, smagiai jaunimui žaidžiant, išlindo iš krūmų policijos viršaitis su dideliu būriu atsarginių ir liepė jaunimui sustoti. Visus susirinkusius rusų valdžios policistai apšaukė "miatežnikais". Jaunimą iš nelaimės išgelbėjo vaito rubliai ir degtinė, kurios prigėrę valdininkai išvažiavo į miestelį, bet toliau rinkties į beržynėlį jau buvo neparanku ir neatsargu. Rusų valdininko kiauros kišenės rubliais neužkimši, o plačios gerklės amžiais nepasotinsi. Vieną kartą pradėjęs "tepti", visą savo amželį jo vergu turėsi būti.

Nors ir labai gaila buvo jaunimui skirties su beržynėliu, bet prieš vėją nepapūsi. Nuo dainų ir žaislų tūlam laikui reikėjo atsisakyti.

Tėvams irgi nesmagu pasidarė. Budavo sueidavo jie su mažais vaikais (jų tarpe ir aš tada buvau) į beržynėlį, susėsdavo medžių pavėsy ir kalboms-šnektoms galo nėra. Apie ūkį, derlių ir savo šeimynas jie pla-

čiai išsipasakoja; šeimyninkės sūriais, piragu vaišinasi, o mes mažieji, susirinkę kur į būrį, savaip linksminomės ir šokinėjome. Pačiam vidury jaunimas žaidžia.

Linksma ir liūdna tuos laikus atsiminus. Neramu svetimoje padangėje. Rods, kas traukte traukia atgal į gimtinę šalį, į būrį savųjų. Įvairiausi klausimai veržiasi į galvą. Kaip tas beržynėlis dabar atrodo? kur jaunieji yra? ar sraunaus vandenėlio upelis vis dar tebeplaukia per mūsų kaimą? Ar girdis jaunosios dainos skambūs balsai?

Girdėjau, kad daug kas Endryšky pasimainė. Gal ir beržynėlis jau nuplaukė upeliu svetur, o gal jį priešo kanuolių trenksmai į pilką žemelę suvarė. Atspėti sunku. Prabėgę metai, karo audromis ir nelaimėmis turtingi, paliko gilių pėdsakų ne tik Endrišky, bet ir visoje Lietuvoje.

Vaitą, sako, nužudė vokiečiai. Būdamas geros širdies žmogumi, stengėsi lietuvius sodiečius nuo skriaudų ginti ir žuvo garbingai Lietuvos piliečio teises ir pareigas eidamas. Apsivainikavo tėvynės meilės niekadod nedžiūstančiu ir nevystančiu vainiku.

O kur jaunieji?

Iš būrio tų, kurie vaito beržynėlyje dainavo ir žaidė, Endriškių kaime gal nerasi nei vieno. Visi apkasuose karo lauke kovoja už mūsų tėvynės laisvę ir nepriklausomybę. Jaunieji gina Lietuvą nuo priešų.

Rašo man draugas, tada mažytis vaikelis, o dabar Lietuvos armijos karininkas. Užpulti lenkų skaitlingos kareivos, mūsiškiai buvo priversti iš savo pozicijų pasitraukti. Traukėmės, sako, iki tos vietos, kur beržyne pratę buvome dainuoti ir žaisti. Bet čia sustojome. Rodos kas į mus drąsos ir energijos įpylė. Smarkiai puolėme į priešus ir nepajutome, kaip trys-svė didesne lenkų kareiva į Endriškių kaimo sriaunųjį upelį sugriuvo....

Nedainuoja, nežaidžia Lietuvos jaunimas, bet ginklą į rankas paėmęs eina drąsiai ginti šalelės. Spaudė Lietuvos jaunimą ru-

sai, jo dvasios neprislėgė. Gyva išliko jaunoji Lietuva. Verguvės pančius sutraukė Lietuvos bernužėliai. Šiandien spaudžia mūsų draugus Lietuvoje lenkai, bet ir jie neišgali lietuvių jaunimo dvasinių pajėgų sulaužyti. Endriškių jaunimas, o kartu visos Lietuvos į žirgus įsėdę į karužę joja ir vėja lenkus iš Lietuvos krašto ir mūsų sostinės Vilniaus.

Brolužiai ir sesutės amerikiečiai, savo draugams Lietuvoje kalkime ginklų. Padėkime Lietuvą ginti nuo užpuolikų.

Balandėlis.

MEILĖS LAIŠKAS.

Brangi:—

Skaitau dienas... visas 365 dienas. Jos buvo pilnos atmainų... vilties ir nusiminimo. Bet dabar jau esu patenkintas ir atlygintas. Visi nusiminimai užmiršti, tik viena viltis pasiliko.

Sėdžiu prie langelio ir žiūriu į mirgančias žvaigždes danguje, į mėnulį, ir žiūriu su džiaugsmu širdyje. Jei turėčiau sakalo sparnus, aplankyčiau Jus kiekvieną vakarėlį; mane čia sulaiko kliūtys, kurių negaliu Jums šiandiena aiškinti.

Brangi Viena! Skaityk dienas; kiekvieną septintą dieną Jus aplankys margas laiškutis, mano meilės jausmų ir minčių pasiuntinys.

Aš jaučiu ir žinau, kad Jūs esate ta pati dora, mylinti mergaitė. Išeidamas už upės į kalnus, apie Jus svajoju. Ar teko Jums, mano brangi, kada kalnais vaikščiuoti ir kartu su paukšteliais dainuoti linksmas daineles? Gražu ir malonu kalnuose.

Kalnai ir upės, tai mano draugai. Kad turėčiau Jus prie savęs, mano gyvenimas būtų pilnas. Jausčiausi visai laimingas.

Rašyk man apie save, apie savo draugus. Išsiilgęs laukiu Jūsų laiškų.

Mano Brangi! jau mėnulis teka. Rytoj anksti važiuoju į kalnus. Ant minkštos

žolės atsigulęs, svajosiu ir žiūrėsiu į dangaus mėlynę.

Mano miela, kada tu būsi su manim?!

D. Klevelis.

Aro Mintis.

Nejaugi sparnai
Viešpačiui dausų
Surišti ir jų
Ištiest nēr' jėgų?

Ir kodėl širdis
Vis nerimsta čia,
Ta pati mintis
Diena ir nakčia.

Sako: Skrįsk tenai...
Nes senai jinai
Taves laukia vis...
Ta pati mintis.

Lekia ji link čia,
Ir tyliai slapčia
Viešpačiui dausų
Siunčia daug dainų.

Sako, skrįsk ir tu
Su manim kartu.
Lai tarp tos srities
Sparnai išsities.

* * *

Ne! vėlu jau man
Skrįsti su tavim...
Dausų platumoj,
Žinomais keliais,
Skrįsk viena... Mane
Palik vieną čia.
Aš sutiksiu tai,
Ką likimas skirs
Ir gyvensiu tol,
Kol širdis nurims.

VIII—X—XX.

Žilvitis.

K. K. U.

Jaunimo Reikalai.

(Šis referatas buvo skaitytas Vyčių Seime
1920 m., Lawrence, Mass.)

AUNYSTE! Sparnus man paduokie! — Taip dainavo garsus mūsų poetas Adomas Mickevičius. Jeigu toks didelis genijus, kaip A. Mickevičius ieško įkvėpimo jaunystėje, tai iš to galima suprast, kad jaunystė — tai gyvenimo pavasaris, kuriame viskas gražu, aišku, šilta ir linksma. Tik skirtumas tarp gamtos pavasario ir gyvenimo pavasario — jaunystės yra toks, kad gamtos pavasaris atsikartoja kas metas, gi gyvenimo pavasaris — jaunystė syki tik tepasirodo ir daugiau nebegrižta. Gamtos pavasarį vieną liūdną turėjus, kito galima linksmesnio susilaukti, gi gyvenimo pavasarį sudarkius, turėsi nepataisomą nuostolį, nes jaunystės proga, syki prasišalinus, daugiau nebesugriž. Ir reikia labai skubėti, kad tos progos nepraleidus. Daugelis jaunimo ramina savę ta minčia, kad jaunystė ilgai-ilgai pateks, kad bus laiko pažaisti, pasilinksinti ir pasidarbuoti. Pavojinga illiuzija — savęs prigaudinėjimas! Jaunystė neilga. Visas žmogaus gyvenimas nebeilgas, o jeigu jį padalinsime į keturias dalis: kūdikystę, jaunystę, subrendimą ir senatvę, tai kiekvienai daliai mažas laikotarpis tepasiliks. Taigi skubiai reikia naudotis jaunystės sparnais ir lėkti prie idealo, prie kurio tik jaunimas drąsiai ir su pasitikėjimu žengia. Senesnieji daug atsargesni ir pritingę. Kareivis, jau syki buvęs sužeistas, nedrąsiai žengia į kovą. Taip ir žmogus, perkentęs visokių kartybių; atmušęs savo energijos sparnus į kliutis ir nepasisėkimus; savo svajonėse nukritęs žemyn ir gavęs pasivolioti šmeižtų purvyne, — įgija kaž-kokio rambumo, nepasitikėjimo savimi ir atšalimo prie idealo. Tą jis va-

dina prityrimu, kuriuo jis pats vadovaujasi ir kitiems nesigaili suteikti. Bet prityrimas, kuris veda atgal nuo tikslo, nėra prityrimas, tik bejėgė bailybė. Jaunimui jos kaip tik ir reikia išvengti, nes bailystė vedanti prie nusiminimo, nepasitikėjimo savimi ir tinginiavimo, yra dideliausias žmogaus priešas.

Kas tada daryti, kad žmogus neatsizadėtų idealo "del duonos kąsnio, del sriubos šaukšto?"

— Reikia išauklėti — užgrūsti jaunimą. Čia ir glūdi visa paslaptis būsimosios mūsų tautos padėties. Nuo dabartinio mūsų jaunimo nusistatymo priguli, ar mūsų tautai likti laisva ir krikščioniškai demokratinga-pažangia, ar bolševikiškai ištvirkusia ir svertimtaučiams pavergta. Žodžiu sakant, jaunimas tars žodį; ar Lietuvai žūt, ar būt. Savo svarbią rolę jaunimas patsai supranta ir karštligiškai veikia: pirmeiviai dirba Lietuvai žūt, krikščionys — Lietuvai būt. Be abejonės pirmeiviai išgirdę tokį priekaištą, smarkiai užprotestuotų ir pareikštų, kad jie niekad nerengė ir nerengs Lietuvai pražūtis; priešingai, kad paliuosavę Lietuvą nuo krikščionybės įtakos, atneš jai tikrą laisvę. Bet mes su tuo nesutinkame. Žmogus ar tauta, be tikėjiminio pagrindo ilgesniam bėgyje paliekti be sąžinės; gi kaip tauta būdama be sąžinės galėtų gyvuoti, mums nesuprantama. Pirmeiviai gal sakys, kad sąžinė gali gyvuoti be tikybos. Taip, gali gyvuoti, nes sąžinės negalima numarinti, bet jinai, užslopinta, užrėkta ir suvaržyta, negalės veikti; gi jeigu sąžinei neduosime veikti, tai kas per nauda, jeigu ji egzistuoja? Ir gyvenimas parodo, kad be tikėjiminio pagrindo ir žmogus ir tauta pradeda

tvirkti, smukti, nes iš po tautos namo ištraukta pamatas. Tuo būdu pirmieviai, gal ir nenorėdami, koja už kojos eina prie tautos pražūties, nes neduoda jaunimui tinkamo auklėjimo, atmesdami tikėjimo principą. Jie tai greičiausia atsizadės idealo "del kšnio duonos, del sriubos šaukšto".

Krikščionys-gi kitaip į tą dalyką žiūri. Jie užima platesnę jaunimo auklėjimo dirvą. Kuomet pirmieviai lavina vien protą, valiai-gi duodami valios vystytis kaip ji tik nori, — krikščionys, apart proto lavinimo, stato sau didžiausia užduočia, kad jaunimo valią nustačius sulyg krikščioniškojo mokslo principų. Prityrimas parodo, kad žmogaus ir tautos gyvenime valios nusistatymas taip-pat svarbus, jei ne svarbesnis už proto apšvietimą. Pagalios, tautai žengiant pirmyn, apšvietoje niekas neatsilik, galima sakyti, kad krikščioniškas jaunimas pralenks čia pirmievius, nes remdamasis krikščioniškais dėsniais, rimčiau žiūrės į savo protinį išsivystymą; bet širdies ir valios srity toli jis pralenks pirmievius, kuriems nebeliks kito idealo, kaip tik smagiai ir linksmi pagyvenus, nes jų auklėjimas be tikybos aukštesnio tikslo jiems nesuteiks. Jeigu tauta bus reikalinga tikro pasišventimo, savęs atsizadėjimo, didvyrystės, ar manote, kad ji tas dorybes gaus iš pirmievių, kurių auklėjimo programe nėra tikybinio pagrindo? Kas matė, kad iš netikėjimo į pomirtinį gyvenimą išsivystytų tikras pasišventimas? Ar galima, kad didvyriu taptų tas, kuriam vien tik rūpi šio gyvenimo gerbuvis? Ne! Toks žmogus didvyrių nebus, nes už idealą jam brangesnis duonos kšnis ir sriubos šaukštas. Kas gi tada bus didvyriu? Kas, anot šventojo rašto, užlips ant Viešpaties kalno, arba kas atsistos Jo šventoje vietoje? — Nekaltų rankų ir tyros širdies, — taip patsai šv. Raštas atsako į užduotąjį klausimą.

Dabar mums aišku, kad tikrojo jaunimo idealo nesuteiks pirmievių auklėjimas, nes dora jų supratimu persiaura yra žmogaus širdį pilnai patenkinti. Žmogaus, ypač jaunimo širdis platesnius stato reikalavimus, negu pirmievių programas gali suteikti: jai reikia tikybinio pagrindo, kurs vie-

nas tik atsako jos giliausiems troškimams. Pirmieviai nori užmigdyti širdį ir paversti žmogų lengvapėdžiu oportunistu, kuriam visur gera, by tik būtų duonos ir žaislų — panem et circenses!, — kaip šaukdavo stabmeldiškos Romos minia, — gi krikščionys katalikai nori pasiekti patį giliausią širdies šaltinį ir žmogų padaryti tikru žmogum. Todėlei tarp tų dviejų srovių verda kuodidžiausias antagonizmas, kurs ypač šiais laikais apsireiškia Lietuvoje. Tenai eina arši kova — už jaunimą. Didelė pirmievių armija traukia jaunimą savyp, bet už ją didesnė krikščionių armija stengiasi viską Kristuje atgaivinti. Pigiai permatoma, kas laimės. Gerai susiorganizavęs krikščionių jaunimas negali kovos pralošti, bet kova yra sunki ir daug aukų reikalinga. Amerikos jaunimo užduotis čia aiški: auklėti savyje idealą krikščioniškais pamatais ir eiti pagalbon atgimstančiam Lietuvos jaunimui. Tenai yra dvi krikščioniškojo jaunimo sriovi: ateitininkai—moksleiviai ir pavasarininkai—šiaip jaunimas. Jie užmezgė tarp savęs labai sandarius ryšius ir sudaro stiprų jaunimo bloką, kurs savo intaka apima visą Lietuvą. Sulyg paskiausiųjų žinių jaunimas slysta iš pirmievių rankų, nes jiems stinga gilesnio pagrindo ir pasišventimo ir vien tik krikščioniškųjų jausmų pašaipą — stipriausias jų ginklas. Kas tada daryti Vyčiams ir visam Amerikos jaunimui, kad aktyviai sušelpus Lietuvos jaunimą ir nepasiėmus vien tik tuščios žiopsotojų rolės? Reikia būtinai užmegsti artymesni santikiai su Lietuvos jaunimu, ypač Pavasarininkais; įsigilinti į jų idealus ir veikimo pleną: ištiesti jiems medžiaginės pašalpos ranką ir sutvarkyti savo veikimą taip, kad Vyčiai ir Pavasarininkai sudarytų vieną organizatyvų kūną, neįveikiamą jokioms priešų pastangoms. Nauda iš tokio susivienijimo bus abiem pusėm: Lietuvos jaunimas įkvėps Amerikiečiams gyvesnės tautinės dvasios, iškels jų idealą ir sulaikys nuo ištautėjimo; gi Amerikiečiai sušelps anuos medžiaginiu žvilgsniu ir suteiks jiems praktiško proto ir Amerikos gyvenimo sukuriuose įgyto prityrimo. Lietuvos jaunimas mėgsta sapnuoti;

bet kaip pasakoms žvirblio nepalesinsi, taip sapnais Lietuvos neatstatysi. Lietuvos žmonės, ypač jaunimas pasirodė milžiniais kovoje už nepriklausomybę, bet praktiško gyvenimo tvarkyme, pramonėje, pirklyboje, amatuose, technikoje jie tebėra dar kūdikiais pradedančiais nuo a, b, c, ką jau kitos tautos senai gyveniman įvykino. Čia jiems reikia pagalbos ir patarimų. Vyčiai turi nemaža miklų amatninkų ir gabių technikų. Kodėl viena, kitą mekaniką neišsiuntus Lietuvon, kad užtvėrus tenai viena, kitą spragą praktiškam susitvarkyme? Lietuva šaukte šaukiasi išsilavinusių vyrų, kad užimtų vietas prie geležinkelių, kad užvestų prekybą ir uždėtų naudingų amatų. Čia Amerikiečių mokslas, prityrimas ir kapitalas padarytų milžinišką naudą. Kodėl nesukrutus—subruzdus ir nėjus būriais Lietuvą vaduoti? Vyčiai! Jus gavote savo vardą nuo Lietuvos didvyrių, kurie iš Tėvynės vijo Rusą, Lenką, Totorių ir Vokietį. Dabar būkite naujosios gadynės didvyriais ir vykite iš Lietuvos naują priešą — skurdą, medžiagišką ir dorišką ir, išauklėję savo dvasią ant sveikos, rimtos, saugios krikščioniškos dirvos, padėkite karštam bet neprityrusiam Lietuvos jaunimui atgimdyti brangią Tėvynę!

Bet ne vien tik nuo skurdo Lietuvą reikia ginti. Dar jos likimas pilnai nenulemtas. Dar jos savistovybė svyruoja ir šiuo momentu yra išstatyta ant didžiausio pavojaus. Vokiečio ragai šiuo tarpu aplaužyti, bet Rusas ir Lenkas, tie mūsų slopintojai—čiulpėjai slavai, varžosi tarp savės, kad mūsų tauta iš naujo pavergus. Kuomet žiaurios necivilizuotos rusu bolševiku gaujos plaukia ant mūsų Tėvynės, mus šiurpuliai ima. Rusas, ar vedamas gudrių ištvirkusių žydelių, ar pliekiamas caro nagaika, vis yra tas pats mūsų amžinas priešas, grimojantis išnaikinti viską kas tik lietuviška ir norintis įskiepinti mums savotiška kultūrą. Tikra nelaimė mūsų tautai, kad Rusas, per šimtą su viršum metu spaudė mus savo jungu, prijaukino kaikuriuos silpnadvasius Lietuvius ant tiek, kad randasi išdavikų, kurie už pinigų pasiriję yra išnaujo parduoti Lietuvą jo nelaisvėn. Iš kitos

pusės išdidus, nepastovus, imperijalistinis Lenkų aras nori vėl mus prikergti prie Lenkų tautos ir atkartoti tą pačią praeities istoriją, kuri Lietuvai surengė pražūtį. Kuomet grįžtanti Lenkų banga grėsia nustumti Rusų bangą, vėl mūsų širdis dreba už brangios Tėvynės likimą.

Bet yra vilties, daug gražios vilties, kurią mums įkvepia atgimusios Lietuvos energija ir stiprybė. Mūsų jaunutė armija pilna didvyrių dvasios. Rodos, kad ją išnaujo rykiuoja Keistutis ir Vytautas, taip ji galin-gai atremia priešų užpuolimus. Rusai ir Vokiečiai jau yra bandę susiremti su Lietuvių kariuomene ir rezultatas išėjo toks, kad Vokiečiai visiškai iš Lietuvos pasitraukė ir nebemėgina jos daugiau kludinti, gi Rusai verčiau norėjo taikintis, negu turėti savo pašonėje tokį narsų priešą. Jie padarė taiką su Lietuvių ginklais, bet nori užkariauti mūsų Tėvynę savo bolševikiška propaganda, o atėjus patogiai valandai ją mano visiškai praryti. Čia tai reikia mūsų tautai gudrybės ir pastovumo. Čia reikia apsiginkluoti krikščionių vėliava ir stoti į dvasinę kovą su ištvirkusia bolševizmo banga. Čia reikia atsiminti, kad ne tiek kūno silpnybė, kiek dvasios ištvirkimas yra dideliausias tautos priešas, gi stipri, kilni dvasia ir karštas krikščioniškas idealas, — tai jos išganymas.

Puikybė.

Ne vien tik šventieji, bet ir prityrimas mokina, jog puikybė, tai netyrumo gimdytoja.

Kun. R. Hage, C. P.

Maži Raktai.

Širdis, it duris, lengvai atidaromos mažais, labai mažais raktais, ir neužmiršk, kad du iš tų raktų yra šie: "ačiū tau" ir "jei tavo malonė".

Šiandien.

Dar turime šiandien! Negali nieko daryti su vakar praėjusia diena. Atlik ką, užsipelnyk ko, padaryk kiek pažangos, stok aukščiau, eik pirmyn!

Asmuo ir Visuomenė.

Dažnai girdi išsireiškimus: "Ar verta dirbti tautai, ką ji man davė?" arba "apsieis ir be manęs".

Ne, tokiomis mintimis žmogus negali gyventi, nes jisai ne tik trukdo visuomenės darbą, bet ir pačią tautą silpnina.

Visuomenę galima prilyginti žmogaus kūnui. Kūnas susideda iš įvairių sąnarių ir sąnarėlių, o visuomenę sudaro pavieni žmonės, organizacijos ir organizacijėlės.

Žmogus negali būti sveikas ir tvirtas, jeigu jo kūno bent vienas sąnarėlis sustoja dirbęs. Paimkime pavyzdžiui rankos mažojo pirštėlio vieną sąnarėlį. Rodosi, tai visai maža žmogaus kūno dalelė, bet ją sužeidus arba jai sustojus dirbti, nuo jos kenčia visa ranka, o nuo rankos ir visas žmogaus kūno organizmas. Tas pats yra visuomenėje ir tautoje. Jei vienas asmuo nustoja dirbęs, kaip reikalauja šeima, organizacija, tikėjimas ir pati tauta, ta bendrija, iš kurios jis pasitraukia, mažiau ar daugiau nukenčia.

Nors, sulyginant individualą su organizacija ir tauta, jis yra mažas lašas jūrose, bet kadangi tas lašas nupuolęs ant sveikos ir švarios vietos ją teršia, tai tokie lašai (individualai) yra mūsų gyvenime nenaudingi, o da ir kenksmingi.

Žinau Amerikoje vieną lietuvių koloniją, kuri netolimoje praeityje buvo garsi jaunimo ir šiaip organizacijų darbais. Uoliai ir pasišventusiai tos kolonijos lietuviai dirba visuomenės ir tautos labui. Atsirado tų lietuvių tarpe tik vienas žymesnis asmuo, kuris nesuprato lietuvių būdo ir dvasios ir visas darbas nuėjo vėjais. Jaunimas, draugijos ir organizacijos pasijuto bestovį ant kryžkelio. Vienas asmuo visos lietuvių kolonijos darbuotę paguldė į karstą. Nors tas atrodo keista ir netikėtina, bet Amerikos lietuvių gyvenime tokių skaudžių apsireiškimų surasime daug, labai daug. Daugelis mūsų darbuotojų sau reikalauja labai daug, o kitiems nieko neduoda. Ir jei prieš juos

nusistato viešoji opinija, jie pradeda įvairiais budais tai visuomenei kenkti.

Gal kas pasakys: "Taip, pakenkti gali ir vienas, bet pataisyti vienas nesugebės." Tas pasakymas labai prasilenks su tiesa. Kaip vieno asmens nerangumas, apsileidimas ir priešgyniavimas daug skriaudos mūsų visuomenei gali padaryti, taip vieno asmens pasišventimas gali dar daugiau naudoti atnešti visuomenei ir tautai. Juose skirtumas bus tik toks: suardyti darbą galės bilekas greit ir lengvai, gi naujus darbus pagrindus pastatyti tegalės ilgų metų pasiūžimas.

Ir visai nereikia, kad mūsų visuomenės ardytojai arba budavotojai būtų žmonės mokyti, užbaigę aukštesnius mokslus, profesionalai. Jais gal būti įvairiausių luomų nariai.

Kaip žmogaus kūnas susideda ne vien iš smegenų, bet taipgi rankų, kojų, akių ir kitų kūno dalių, kurios visos suimtos į krūvą sudaro pilnai sveiką žmogų, taip ir tautą sudaro įvairių luomų žmonės. Gydytojais, advokatai, kunigais, dirbtuvių darbininkais ir t. p. visuomenėje yra naudingi ir reikalingi. Žmogus netekęs rankų tampa vargšu. Jeigu tauta nustotų darbininkų — tautos maitytojų, kurie atlieka visą sunkųjį fizinį darbą — būtume bejėgiais. Kad tauta būtų tvirta, galinga ir išmintinga, jai taipgi reikia turėti smegeningą galvą, protą, kurio pratę esame ieškoti pas mūsų inteligentiją. Raumenįs, protas, širdis, jei jie dirba sutartinai, sudaro žmogaus kūne, o taipgi kiekvienos tautos gyvenime tvirtiausią pagrindą, ant kurio viskas pasiremia.

Tat ir reikia labai atidžiai daboti, kad visi žmogaus kūno sąnariai savo užduotis atlikinėtų atsakančiai, kad visas organizmas būtų sveikas ir neužsikręstų kokios nors ligos mikrobais, kurie gali blogai veikti ne tik į to žmogaus organizmą, bet ir kitų.

Kiekvieną visuomenei ir tautai naudingą pajėgą, lygiai kaip ir žmogaus kūno da-

lis, reikia apsaugoti nuo ištizimo.

Atskiras visuomenėje asmuo, draugijos ir didžiulės organizacijos turi žiūrėti ne vien savo naudoms, bet ir tos visuomenės gerbuvio, kurios nariai jie yra. Ir turi jie nuoširdžiai pasiduoti savo visuomenės ir tautos išmintingai disciplinai. Tik tada mūsų darbas bus naudingas ir mūsų tautos reikalai kryps į gerąją pusę. O jeigu mes kiekvienas sau dirbsime ir savotiškai visuomenės reikalus tvarkysime, tai būsime panašūs į tą ligonį, kuris gulėdamas ant mirties patalo, šaukiasi pagalbos daugelio gydytojų ir nei vieno patarimų neklauso.

Pas mus visus turi atsirasti daugiau noro dirbti ir daugiau palinkimo klausyti savo autoritetų, kurie stovi priešakyje mūsų visuomenės organizuotų pajėgų.

Pranas Vaičaitis, tėvynės meile užsidegęs, nesistengė pats prie tautos vairo eiti,

bet jis graudžiai prašo kitų duoti jam darbą. Jis sušuko:

“Man darbo duokit, — dirbti noriu...
Nors sunkų darbą, bet tik dorą, —
Kur naudą Lietuvai gal duot...
Tą darbą geisčiau dirbti tėvynei,
Kad ir nuėjus į kapus!...

Kiekvienas jaučiantis esąs lietuvis tą gražų obalsį turėtų sekti ir su juomi eiti į kapus.

Nebūtų mūsų tarpe tiek daug nesusipratimų, užsikirtimų ir visai nereikalingų ginčų, jei mes visi tik dorą darbą norėtume dirbti, o savo asmens reikalus paliktume tik sau; kitiems nebruktume jų prievarta. Sveika būtų mūsų visuomenė, o mūsų tautos ateitis sužibėtų pilnoje savo skaistybėje.

Individualiai palinkimai turi pasilenkti prieš viešus reikalus.

Dazas.

Paukščių Balsų Pamėgdžiojimas.

Žmonės, sodžiaus gyventojai, nemaža turi paukščių balsų pamėgdžiojimų, kurių turinys, mano nuomone, reikėtų žinoti ne tik kalbininkams, tautosakininkams, bet ir gamtos mėgėjams. Juk vaduodamiesi paukščio balsu, dažnai mėginame jį patį pažinti, bemėgindami tą balsą pamėgdžioti (pamėgzdyti) kartu su tuo palyginti apibrėžiamame patį paukštį. Kitų kalbų gamtos raštuose arba net dailiojoje raštijoje su panašiais pamėgdžiojimais net dažnai tenka susidurti (N. A. Cholodkovskiy, Pticy Evropy), tuo tarpu panašios medžiagos lietuvių kalba labai mažai težinau. Čia turėčiau paminėti: A. Baranausko “Anykščių šilelį” (šilėlio garsai); A. Bezenberger’į “Litauische Forschungen” (89 ps.); W. Kalwaitį “Lietuwiszku Wardų klėtelė” (85 pusl. — Gywunų kalbos); Dr. A. R. Niemi “Lietuvių dainos ir giesmės” (335 ps.—Pamėgdžiojimai gamtos balsų); Žemaitę “Žemaitės raštai” (239 ps.—Kurmėlis) ir kiti.

Besidarbuojant pereitais mokslo metais

su Panevėžio gimnazijų ir seminarijos mokiniais, man teko surinkti kaip tiktai nemaža gamtos dalykus liečiančios tautosakos medžiagos, kurios dalį, būtent paukščių balsų pamėgdžiojimus, šiuo kartu skelbiu.

Bresla (Crex pratensis):

Brez, brez — krėsk, krėsk — man, man — varškės”. Užr. Krekanavoje Panevėžio apskr.

Krės, krės — varškės! — Kam, kam? — Vaikam! Kokiems? — Maziems” Užr. Dikonų km., Pušaloto par.

Čivilis (Fringilla linaria?):

“Čivilis — senelis,—ant galvos kuodelis, —čivirkš... ta... ta... to, — vaikų nerado”. Užr. Vitėnų km., Pušaloto pr.

Gaidys (Gallus domesticus):

Gaidys sako: “Kakaryko, grūdus lesu neuždyko, per vasarą giedojo slūžbą pilnevojo”. Užr. Mingelionių km., Krakenavos pr.

Karvelis (Columba palumbus?)

“Cit, neverk, brolau! ateis pavasaris, padūks vyrai, barstys žirnius, o, mudu surinksiva”. Užr. Panevėžyje.

Kregždė (*Hirundo rustica*):

“Tai man dyvis, tai man dyvis, kad Jurgiukas murzinis, murzinis”. Užr. Karūžiškių km. Panevėžio pr.

“Virė boba virtinėlius, uždarius kamarelę... gurkt, gurkt, gurkt”. Užr. Panevėžyje.

“Verda Marė, kepa Marė kiaušinytį. Išsivirs, išsikeps, kamarytėn įsineš, gurkš, gurkš, gurkš”. Užr. Panevėžyje Abukevičaitė.

Lakštingalos (*Luscinia philomela*) balso pamėgdžiojimų neminiu, nes jų nemaža surašyta pirmiau pasakytoje medžiagoje.

Lukutis, arba *dudutis* (*Upupa epops*):

“Dudutis, aš Petrutis! Žmonės aria, o aš sėdžiu, nesigėdžiu! Dudutis aš Petrutis”. Užr. Panevėžyje.

Pelėda (*Athene noctua?*):

“Suvystyk... suvystyk... suvystyk”. Užr. Smilgiuose, Panevėžio ap.

Pempė (*Vanellus cristatus*):

Pempė rėkia: “Klyvis, klyvis, kas mane padyvis! Kiaušinėlius dėsiu, vaikelius perėsiu!” Užr. Užupės km., Surviliškio pr.

Putpelė (*Coturnix Communis*):

“Kelk Jirgud, darbas krut, dalgę plak, pievon kak, darbą ten atlik, pit...pi...lik, pit...pi...lik. Tik rangiau, ir greičiau,—matai, bir javai, jų laukuos, nepalik, pit... pi... lik, pit.. pi... lik. Nešk namon, krauk skūnion, greitai kulk, vėlai gulk, darbą dirbk, skybyk, pit... pi... lik, pit.. pi.. lik”. Užr. Vitėnų km. Pušaloto pr.

Strazdas (*Turdus*):

Strazdas rėkia: “Čyrum, čierum, man su vaikais nebus gero”. Užr. Pakruostės km., Surviliškio pr.

“Oi tu, strazdai, čeru, čeru,

Viršum medžių vieta gera.

Oi tu, strazdai, čeku, čeku,

Viršum medžių kertu šaką”. Užr.

Vitėnų km., Pušaloto pr.

“Čia, čia, čia! Kur vaikai su pačia?

Ar nelėksiu iš čia, nei diena, nei nakčia”. Užr. Panevėžyje.

Šarka (*Pica caudata*):

“Šarka! — Ko? — Kur tavo pats? — Rygo! — Ką ten veikia? — Čebatus siuva! — Iš kokių dratvų? — Šilko dratvų... puđu, puđu”. Užr. Vadokliuose, Panevėžio ap.

Šnekutis (*Sturnus vulgaris*):

“Trijų grybų viralas... ir pipką rodo”. Užr. Perekšlių km. Smilgių pr.

Tilvikas (?)

“Kliku, klieku, duokit sliėkų, vištaržarnių, vištaržarnių, skilvin, skilvin”. Užr. Panevėžyje.

Vieversėlis (*Alada arvensis*):

“Čibir, vibir — pavasaris! Lėkit, vaikai, į pašales! Tie, tie — plikapilviai”. Užr. Panevėžyje.

“Čiviru, viru pavasaris! Palikau vaikelius nelesintus. Parlėksiu namo — palesinsiu”. Užr. Vitėnų km. Pušaloto pr.

“Čir, vir — pavasaris, o tie vaikai nuogapilviai, aš jiems pilvus išlesinsiu, virkščių prikišiu, prikišiu, siūlais užrišiu, užrišiu”. Užr. Lapkainio km., Velžio vl.

Volungė (*Oriolus galbula*):

“Jeva, Jeva, neganyk po pievą! Imk kirvelį, kirsks berželį, bus kiaulėms lovelis. Jeva, Jeva, neganyk po pievą”. Užr. Panevėžyje.

Žasis (*Anser cinerens*):

Suk, boba, ratą... suk, boba, ratą”. Užr. Smilgiuose, Panevėžio ap.

Žylė (*Parus*):

Žylė rėkia: “Škon git, škon git... degėk šieną”. Užr. Pakruostės km., Surviliškio pr.

Į kalbos dalykus čia paminėtų balsų pamėgdžiojimų nesikišau. Manau, kad paskelbtoji čionai medžiaga paragins mūsų gamtos mėgėjus ir folklorininkus (tautosakininkus) daugiau panašių dalykų parinkti.

J. Elisonas.

(“Kosmos”)

Laiškas Vyčiams.

Kaunas 1920. X. 24.

Gerbiamieji Draugai Lietuvos Vyčiai!

Jau kuris laikas siunčiate man "Vyčio" laikraštį, tad ir aš šį kartą pasiunčiau jums manųjų leidinių po 1 egz. — dvi knygas "Lietuvos Mokyklos" ir tik ką išspausdintą "Kosmoso" 1-į n-rį. Kaip seksis su "Kosmosu" dar nežinau, bet su "Lietuvos Mokykla" tai labai blogai: nes pabrangus labai čia spausdinamai popierai, knygų kainos išeina aukštos ir todėl tik nedaugel yra parduota ir toli gražu neužtenka spausdinimo išlaidoms pamokėt. O aukų jokių negaunu, nors Amerikoje yra lankęsi aukų rinkėjų įvairių įvairiausiems Lietuvoje reikalams. Čia gi jas parvežus aš nežinau kokiems svarbiems reikalams jos sunaudojamos. Tad šiuo kreipiuosi į draugus Vyčius, ar jie negalėtų "Lietuvos Mokyklai" kiek pagelbėti, išplatindami jos Amerikoje. Vyčių pirmininkui D-rui Bielskiui šiomet pavasary esant Lietuvoje, buvom Kaune susitikę, tik neilgai galėjau kalbėt. Jis tad buvo išsitaręs, kad Vyčiams esą galima būt nusiųst į Ameriką "Lietuvos Mokyklos" kokią šimtinę egzempliorių. Jei draugai, bent kiek galėtumėt tuo reikalu padėt, būčiau labai dėkingas. Šiomet dar rengiu išleisti "Lietuvos Mokyklos" dvejetą nemažų sąsiuvinų, — vieną Tamo Žilinskio 80 m. sukaktuvėms paminėti, kitą tokiam pat Jablonskio 60 m. jubilėjui. Bet kol nesu užmokėjęs už 2-sios knygos išspausdinimą, tai negaliu pradėt nei trečiosios knygos spausdinti. Kaina esamoms dviem knygom 1-jai ir 2-jai 3.00 dol. manau Amerikai nebūt per aukšta, kadangi pinigų kursas nuolat svyruoja ir atsiuntimas labai brangiai kainuoja. Tad meldžiamieji prašau parašyt ar sutiktumėt padėt "L. Mokyklai" ir, jei taip, tai kokiu būdu? Jei atsiųst "L. M." į Ameriką, tai kokios knygos po kiek egzempliorių ir kokia kaina jas galima būt ten išparduoti?

Su priderama pagarba pasilieku laukdamas Jūsų atsakymo,

Pr. Dovydaitis.

Redakcijos prierašas. Šį laišką spausdiname "Vytyje", nesiklausę gerb autoriaus leidimo.

Reikalas, mūsų manymu, yra taip svarbus ir naudingas lietuviams, kad jį būtinai reikia kelti viešumon. Pr. Dovydaitis žinomas Lietuvoje mokslo vyras. Jis beveik visą savo laiką pašvenčia Lietuvos kultūriniam darbui, leisdamas rimčiausių mokslininko turinio knygų ir žurnalų, kurie lietuvių raštijoje užima svarbiausią vietą. Pr. Dovydaičio leidžiamas laikraštis (storo žurnalo formoje) "Lietuvos Mokykla", pašvęstas mokymo ir auklėjimo dalykams yra neapkeičiamu turtu lietuvių pedagogams, mokytojams ir šiaip lietuvių kalbos mėgėjams ir tyrėjams. Jo pasiskaityti verta visiems susipratusiems lietuviams. Amerikiečiai lietuviai, Vyčiai ir jų prieteliai, paremdami Pr. Dovydaičio didelės reikšmės Lietuvos kultūroje darbus, pasitarnaus gražiai ir naudingai lietuvių tautai. Labai skaudu ir liūdna, kad tokiam žymiam lietuvių mokslininkui, kokiu yra Pr. Dovydaitis užkerta kelią į kultūros darbą lėšų stoka. Pinigų esant, Pr. Dovydaitis galėtų prie savo neišsemiamos energijos gaminti daug svarbių mokslinės vertės tvėrinių. Tat čia ir reikia Amerikos lietuviams rimtai pagalvoti kokiu būdu geriausia parėmus svarbų mūsų tautai darbą.

Mes nuo savęs patartume visiems savo draugams ir prieteliams tuojaus įsigyti "Lietuvos Mokyklą", kurios išleisti dvi knygi yra vertos daug daugiau, kaip nurodyta kaina 3 doleriai. Tokiu būdu gal ir paremsime greičiausia Pr. Dovydaičio pradėtą ir toliau uoliai varomą lietuvių kultūrinį darbą.

"Vyčio" Redakcija norintiems įsigyti "Lietuvos Mokyklos" noriai patarpininkaus. Pinigus galima siųsti mūsų adresu. Juos gavę, tuojaus pasiųsime Pr. Dovydaičiui, pranešdami kam ir kiek "Lietuvos Mokyklos" siųsti.

"Vytyje", bibliografijos skyriuje netrukus bus plačiai pažymėta apie "Lietuvos Mokyklą" ir "Kosmosą". "Kosmos" yra gamtos mokslo ir geografijos laikraštis-žurnalas. "Kosmos" kaina \$1.50.

LIETUVOS VYČIŲ 82-ros KUOPOS C
Tai gražus ir prakilnus Gary, Indiana Vyčių dainininkų

GARY, INDIANA.
Choras, kuriam vadovauja p. Anicetas Šlapelis.

Bibliografija ir Kritika.

Vladas Putvinskis. "GIEDRĖ"
legenda. Luobelį in vinjetes pie-
šė A. Zmuidzinavičius. Vilnius,
Martino Kuktos spaustuvė, 1915.

Laikė praėjusio karo Lietuvoje tapo atspausdinta keletas knygų, apie kurias Amerikos lietuviai visai mažai arba ir nieko nėra girdėję. Prie tos rūšies veikalų priklausoma ir apkalbamasai veikalas.

Giedrė tai Žemaičių pasakose minimas asmuo. Istorijoje ji nežinoma, bet žmonių padavimuose ji yra žinoma taip, kaip koks istoriškas veikėjas kad yra žinomas istorijoje. Trumpoje sutraukoje ši legenda yra šio turinio:

Varnų pelkėse ant pat ežero kranto stovėjo aukštas kalnas, ant kurio viršūnės žemaičiai susitarė statyti pilę, iš kurios reikalui esant galima būtų perduoti ugnies ženklus tarp Pagirių ir Girdikų pilių. Pilį bestatant nakties laiku vyrai išgirdo ką tai ežere beskalbiant. Tarp vyrų yra Berešius, vyras tvirtas "kaip meška". Jisai nuėjo į upelį vandens gerti. "Atsigėręs klausė kaip laumės skalbės. Iš čia jos buvo visai netoli, rodės, tik keli žingsniai. Jį lyg kas traukte traukė į tą pusę... Kiek paslinkęs tarp krūmų, stengėsi pamatyti, bet ant ežero gulėjo tirštas rūkas, nuo ko ežeras išrodė lyg pakilęs, o balsai ir klegės išėjo tartum iš gilumos; balsai buvo visokie: by kas maudės, skalbės, krykštė, vaikus liuliavo, lyg senos bobos barėsi, lyg jaunos mergelės juokėsi.." ir išgirdo jis vieną saktant:— "Giedre, Giedre geroji, paliuliuok mano Lydytę, aš žlugtelį skalausiu". Pasakui vėl: "Giedre, Giedre gražioji, praskleisk rukus, žlugtelis nedžiūsta". Papūtė vėjas prašvito dangus, pasirodė ir pačios laumės visoje savo grožybėje. Užkerėjo jaunikaitį. Mato jis Giedrę," šit sėdi ji, kaip karalaitė, o kita šukuoja tamsius jos plaukus... Kada sugrįžo (atsigėręs), buvo jau vidurnaktis. Kaulai jam sopėjo, galva buvo sunki ir

prislėgta dvasia. Kailiu užsiklojęs užmigo, bet ir miegodamas vis neramius sapnus sapnavo".

"Visame sodziuje linksmas plušėjimas. Jaunimas rengias prie gužynių. Mergelės rūpinas parėdais ir vainikus pina. Vaikinai ginklus taiso, kad lenktynėse ir ristynėse gražiai pasirodžius ir mergelėms įtikus. Girdėti dainuojant ir linksmai šūkaujant... Berešius ...nesidžiaugė, kaip tai būdavo kitais metais... Kazin-kas slėgė jam širdį, ilgu buvo ir liūdna. Gulėdamas augštieninkas, pro virpančius beržų lapelius matė dangų; jo mėlynumas traukte traukė ir kazin kodėl priminė vis Giedrę"... Vakare eina jis vėl ant pilekalnio. "Laumės jau buvo susirinkusios, ir karštos vaikino akį ilgai tarp jų Giedrės ieškojo, kol ant galo ją pamatė čia pat skalbiant... nunešė ji žlugtį dziovinti, o kultuvė liko ant akmens... "Paglemžė jis kultuvę", staiga pakilo trukšmas. Giedrė nerasdama kultuvės, sušaukė laumes — ir visos įpykusios ieškojo kultuvės. Viena kita jau artinos prie jo. Tuokart Berešius, vilyčią pagavęs, apibrėžė ant žemės ratą apie savę. Čia jam bekrutant pamatė jį laumės ir puolė ant jo, bet, negalėdamos peržengti rato, keikė, baidė ir spiaudė." Giedrė geruoju prašė kultuvės, vaikinas ją pagavo, ji besidaužydama inkando jam į žandą, paragavo žmogaus kraujo i pasidavė jo globai. "Laumės kaukė ir cypė". Berešius išgirdo tylus kaip vėjalis, žodžius:

— Išaušus jos turės išsklysti.

Pavarnių Berešius paėmė laumę už moterį. Namuose apsigyveno. Laumės nuo tų namų nesitolina. Tamsioje naktyje Giedrė vaitojo. Laumės klausos už sienos.

"Štai staiga grinčioje sucypė silpnas kūdikėlio balsas... Tartum akmuo nuo širdies nuslinko. Pūstelėjo vėjalis. Žemė lengvai atsidaduso. Sušniokštė lapeliai. Sujudo sustingęs gįslose kraujas. Laumės sukruoto.

— Žiūrėkit, žiūrėkit, Giedrė pagimdė žmogutį!

— Žiūrėkit! Giedrė laiko mažutį.

— Žiūrėkit: Giedrė pagimdė mergytę!

— Žiūrėkit: Giedrė turi Giedrytę!

— Sakykit, sesytės, jog Giedrytė neliks paprastu žmogumi, mes jos neapleisim.”

Ir viena žada gražumą, kita linksmumą, kita išmintį, kita dalį, o laimę pačiai Giedrei prisieina suteikti.

Augo Giedrytė. Bet Giedrė deivių šaukiama turi nuo vyro skirtis. Ji išprašauja jam sunkiąją gadynę, kurioje skambės kardai, šventos girios bus kertamos, triobos deginamos, kūdikiai smaugiami, žvangės pančiai geležiniai, trokš žmonės brolių ranka smaugiami, kranks varnai juodieji, ir bus kryžiai ir kryžiai. Užeis tyluma, tik prakaito lašai nuo brolių varvės. Bet “pabusit, Dievų dovanos paliks su jumis... Renk ginklus! Ant pilekalnio padidink sargybą”. Ir “Ji priėjo prie miegančios Giedrytės ir, pasilenkus, tartum, įpūtė į ją savo dvasios. Atsistojo balta, kaip pienas, kaip akmeninė ir, tartum oru eidama, išplaukė pro duris.” Nusiminė Berešius.

Užėjo karas su visais jo nelabumais ir vargais. Geležiniais šarvais apsiginklavę vyrai užpuolė. Berešius kaip liutas juos daužė. Pailso, pavargó, apalpo... Pubudo tik savo trobelėje, nematė jau priešų, tik Giedrytės malonų veidelį. Tėvas pagijo, ėjo į laukus ir girias. Mažoji likdavo namie viena pilna gilių minčių, gražių ir linksmų žodžių.

“Metai slinko derlingi ir nederlingi, o neramios žinios vis atsikartodavo. Tai šen, tai ten atsilankė svečiai nelauktieji. Žemaičiai iš vaizbūnų dabar nereikalavo nei audeklų, nei varinių papuošalų. Jie mainė dabar kailius ir gintarą į geležį. Jauni vyrai mokės ją kalti.”

Giedrytė-gi augo į merginą. Susidraugauja ir užtarauja Vaiduką. Bet štai ir vėl nelaimė. Žudikai artinas prie pilės. Prieš vakarą jie “jojo atsargiai, pamažu. Vedėsi su savimi Vaiduką pagavę. Sumuštas, kruvinas berniukas, proto nustojęs, vedė juos stačiai į tą vietą, kur slaptas takas per balas į pilekalnį ėjo. Stumiamas ir plakamas, ėjo

berniukas virstuliuodamas” Išgirdo jis Giedrutės balsą ir nuvedė žudikus į tokias vietas, kur net skęsti pradėjo. Bet ir jam pačiam čia buvo galas. Giedrutė surado jį nakčia, nuplovė, papuošė ir ant laužo nunešus sudegino. Ištiko kova. Joje žuvo Berešius.

“Ežere nebegirdėjai linksmaus laumių šėlimo. Jos kaip našlės, paežeryje braidė. Veltui atsiklaupusi Giedrytė jų pagelbos maldavo. Jos bejėgės prieš galinguosius atėjūnus. “Pilekalnio viršūnė staiga liepsna nušvito. Raudoni liepsnos liežuviai vingiavo į viršų. Krauju ežerą uždegė, ir aiškiai buvo matyti ištolo kaip liepsnos apšviesti žmonės ėjo ir nyko ugnyje...”

Laumėms čia ne vieta. Ant kalnelio stovi jau kryžius. Jos turi eiti šalin. Giedrytė prašos, kad ją paimtų su savim. Ir rytą “Tenai toli spinduliuose, iškilo melsvi triobų dumeliai. Į tą pusę nuėjo Giedrytė”. Ji nuėjo gyventi vėl prie žmonių, nes ji yra žmogaus duktė. Ji yra žmogus.

Toki tai, trumpai imant, “Giedrė”. Ji yra tai viena žemaičių legendų. Niekur ji nėra užrašyta istorijos knygoje, bet žemaičiai ją žino, pasakoja savo vaikams, tie gi savo vaikams. Ir eina iš vienos genties kiton. Ir ji ne viena eina. Žemaitijoje yra daug tokių legendų. Mes žinome Pilėnų kunigaikštį, Čičinskį ir kitus. Tos legendos buvo jau paduotos platesniam pasauliui jau senokai. V. Putvinskas suteikė mums Giedrę. Ji yra mums brangi keliais žvilgsniais — ji nušviečia mūsų prabočių gyvenimą, tikybinius santykius, kovas su kryžiokais, ir ji yra parašyta ne svetimtaučio netyčiomis užėjusio mūsų turtą, bet paties žemaičio, persigėrusio žemaičių dvasia žemaičio. Putvinskas, rodos, dar jaunas žmogus, gal nepasigailės mums suteikti ir daugiau žemaičių legendų gražiai apdirbtoje formoje, kaip kad V. Krevė kad suteikė dzūkų legendų.

Viršelį dabina gražus Zmudžinavičiaus piešinys, pritaikintas knygos turiniui. Taip pat greta su turiniu eina ir seria vinječių. Toji serija susideda iš penkiolikos piešinių viršuje ir keliolikos juostų vaizdelių apačio-

je kiekvieno lapo. Visas veikalas labai gražiai išrodo.

Veikalą pagirus negalima palikti jo klaidų nepatėmijus. Viena, tai autoriaus per daug vartojama vien tik žemaičių vartojamų žodžių. Matomai norėta pamėgdžioti V. Krėvė, kuris taip pat nesigaili džukiškų išsireiškimų.

Amerikos lietuviams, ypatingai čia gimusiai jaunuomenei veikalas labai skaitytinas. Jį skaitydami jie turės progos susipa-

žinti apie lietuvių pratėvių vargus, pasirizimą išlaikyti savo tikybą, tautybę ir neprigulmybę. Jie pamatys, jog dabartinė kova su lenkais, rusais ir vokiečiais yra tik tąsa tų kovų, kurios tęsėsi jau nuo kiek šimtmečių. Tai baisi kova. Ji reiškia lietuvių būdą, tvirtumą, pasirizimą, atkaklumą prieš priešus. Geriau lauže sudegti, neg priešui, užpuolikai pasiduoti.

B. Grigas.

Šviesos Spinduliai.

Surinko ir liuosai vertė A. K. Tauragis.

Širdis ir Gamta.

Kame tik širdis save nuraminimui ką nuveikė, jame visados gamtai sąjausmas randasi.

Giliausias Skausmas.

Žodžiai tų, kuriuos mes mylime, giliausią skausmą mums užduoda.

Paprastas Supratimas.

Paprastas supratimas, tai būdas matyti dalykų stovį ir išpildymas visko kaip priderėtų išpildyti.

Stewe.

Užmiršimas.

Vieta, kuri kartą juos pažino, nepažįsta jų daugiau.

Scott.

Uztarytojas.

Uztarytojui priklauso teisė sulaukti prielankaus priėmimo nuo visų tų, kurie teisybės vertę apkainuoja ir žmogiškumą gerbia.

Scott.

Geri Vaistai.

Mažas žodis su meile pasakytas, susijudindamas arba ašara dažnai sutruškintą širdį išgydė ir ištikimą draugą padarė.

Žodis, žvilgsnis daug sprogstančių gėlių sunaikino, kurios, jei šypsėjimas jos būtų sutikęs, gyvenimo tamsiausią valandą laimintų.

Tad nemanyk, kad yra veltui malonų žodį tarti. Tavo nuolatinė išvaizda, mintys, kurias gaivini, širdį gali išgydyti arba sutruškinti.

Vienas malonus žodis, kurį mes ištariame, arba vienas meilus mielaširdingas darbas nors mažos vertės ir silpnas, it maža sėklė, gali išaugti į milžinus.

Kam-gi tuščiais džiaugsmiais persiimti, kadangi žemiškos linksmybės yra trumpos, ir taip sumažintos, kad nusiminimai yra didesni už pasilinksminimus.

Kunigaikščiūtė Elzbieta.

Tasai, kuris neturi gana dvasios gerai kalbėti, nei supratimo tylėti, pasigailėjimo vertas: bet tie, kurie priversti tokio klausyti, užsitarnavę da didesnio pasigailėjimo.

M. Blanchard.

Kartą kas užklausė Xenocrato, kuris radosi didžiam būryje, delko tik jis vienas nieko nesako: šis išmintingas filozofas atsakė, "Kartais išpuola gailėtis už savo kalbą, bet niekad už tylėjimą".

Tai yra nepaprastos rūšies ir brangi dangaus dovana žinoti kaip tylėti. Štai ką vienas išmintingas pagonis sako: *Žmonės mokina mus kaip kalbėti, bet tik dievai kaip tylėti.*

M. Blanchard.

Kartą žmogus rūsčiai pajuokė Tassą, tą garsingą poetą, kuris ant to nieko neatsakė. Vienas iš būrio visiems girdžiamu balsu pratarė, kad tai tokiame atsitikime žmogus turi būti kvailiu nieko neatsakyti. Tassas gi atsakė, *“Tu šiame dalyke apvili save, kvailys nežino kaip tylėti.”*

M. Blanchard.

Valdžia.

Pamink, nei jokia valdžia nėra galutinai tvirta, bet sulyg jos maloningumo ir teisingumo.

Ruskin.

Veiklus.

Pasaulis veikliams priguli *Emerson.*
Dangus niekadės žmogui nepagalbės, jei pats neveiksi.

Sophocles.

Akys.

Akys, it užkimštas ir atstatytas šautuvas, gali grasinti arba, it švilpimas arba spardymas, gali užgauti; arba pakeistu ūpu, susimylėjimo pagelba širdį džiaugsmu gali pašokinti.

Akys, it narsus liutai, žvalgosi, bėga, šokinėja šen ir ten, toli ir arti. Jos visais liežuviais kalba. Žvilgsniu susinešimas didesnėje dalyje nėra valios priežiūroje. Žvilgsnis, tai gamtos magika. Žiūrime akysna, kad sužinoti ar ši, kita ypata yra paties paveikslu; ir akys niekadės nemeluoja, bet ištikimai išpažįsta, kas jas yra užgyvenęs.

Gali draugo akyse matyti ar tavo ginčai jam malonūs, ar ne, nors jo liežuvis to ir nesakytų. Yra žvilgsnis, kuriuomi žmogus parodo ar jis ką gero pasakys, ir žvilgsnis išreiškiantis kada jis jau yra pasakęs.

Yra prašančių akių, išpažįstančių akių, slankiojančių akių; ir akių, kurios paliki-

mu pripildytos, — kaip kurios gero, ir kaip kurios paniekinančio išreiškimo.

Priežastis, kurios dėlei žmonija mūsų neklauso, yra ta, jog ji mūsų akies dugne purvą mato.

Dantys.

Kokį mandagumą ir kokius trukumus dantys išduoda! “Saugokis juokties”, sako išmintinga motina, “nes tuomet visas savo dėmes parodysi”.

Draugiškumas.

Priimkime svečius, pasveikinkime juos, kaip savo draugus ir brolius, ir jiems mus aplankant, draugiškumo ranką paduokime.

Longfellow.

Gamta.

Gamta, tai išvaizdų jūrės... Kas yra visoms vienoda, — ta tobulybė ir sutarimas, — tai Grožė.

Emerson.

Įpročiai.

Asmenišką, aiškų sau nešimą arba veikimą, susidarantį iš jo sudėjimo ir sujungtos valios, vadiname įpročiu.

Įpročiai, tai linksmo būdo užsiėmimų atlikimas; kiekvienas įprotis, kartą buvęs genijaus arba meilės atlikimas — dar atkartojamas ir vartojime sukietėjęs. Jie gali gale brangų tepalą sudaro, kuriuo atkartojantis gyvenimas nuplautas ir jo įvairybės pripažintos. Įpročiai yra labai lengvai kitiems įteikiami; žmonės viens nuo kito juos pagauna.

Įpročių galybė neperstoja, — tai gailvalas it ugnis neužslėpiamas. Nei joks žmogus prieš jų įtekumą negali atsilaikyti.

Emerson.

Išmintingas Žmogus.

Kur tik išmintingas žmogus eina, ten randa sau namus, jo ugnivietė tai žemė, — jo kambarys — dangaus skrituolis; kur jo tyra dvasia veda jį, ten jo kelias, Dievo šviesa apšviestas ir parodytas.

Emerson.

Ispūdingas.

Jo žodžiai galingi buvo, nes jie su jo mintimi sutarė; o jo mintis buvo tikros ir gilios, nes su tuo gyvenimu, kurį išgyveno, visados sutiko. Ne vien tik kvapą šis pamokslininkas išdavė, bet gyvenimo žodžius, nes gerų darbų ir šventos meilės gyvenimas juose tirpo.

Ištikimybė.

Yra taip lengva širdžiai dar būti ištiki- ma, kaip žolei-žalia arba dangui būti mėly- nu — tai gamtos būdo gyvenimas.

Knygos.

Kiekviena knyga skaitymui gera, kuri skaitytojui veikiantį ūpą sukelia.

Didvyrių Mirtis.

Puikus yra mirtinas miegas tų, kurie narsiai savo tėvynės šventame ginčyje ko- voja, ir vardan tiesos puola.

W. C. Bryant.

Nelaimės.

Nelaimės ne pavieniai ateina; bet it ty- kodamos ir laukdamos, viena kitos krutėji- mus perkratinėdamos, vienai puolant, visos seka; seka bandomis, savo sergančią ir su- žeistą auką apsiausdamos; pirm šešėlis, vė- liaus liūdės, iki laukas nusiminimais tam- sus.

Longfellow.

Nesutikimai.

Ak! kokia menka priežastis gali sukel- ti nesutikimus tarp širdžių viena kitą mylin- čių, taip širdžių, kurias pasaulis ištyrė, o gallestis da labiausiai sujungė; kurios, vilnims piktoms būnant, viesulas išlaikė, bet saulė- toj' valandoj' puola, it laivai, kurie jūrėse paskendo, kada dangus ramus buvo.

Moore.

Ir rūstesni žodžiai tuojaus atsiranda, skylimą, kurį žodžiai pradeda, platinti o akis malonų spindėjimą, kurį draugavimo dienoje nešiojo, pamiršta; balsai-gi tą skam- bėjimą, kuris meilingumą visoje kalboje skleidė, pameta.

Moore.

Pirmyn.

Per šilumą ir šaltį, ir lietu ir saulę vis linksmai pirmyn varydamės! Tik vien atlik- toje priedermėje yra gyvenimas, atsilsėji- mas vien tik teiravime.

Ruduo.

Ruduo pritraukia tave geriausia savo tyliu sąjausmai atsišaukimu jo gedimo dė- lei!

Supratimas.

Akimi sutarimo galybės ir gilios džiaug- smo galybės nutildytą dalykų gyvenimą) sto- vį) matome.

Vienybė ir Sutarimas.

Auklėkime tikrą vienybės ir sutarmės dvasią. Sekant didžiuosius dalykus, kuriuos mūsų padėtis mums parodo, pasielgkime nu- sistatytu įsitikinimu ir paprastu jausmu, *jog esame kaip vienas*. Lai mūsų sumany- mai sulyg mūsų priedermės ratelio didina- si. Paskleiskime savo idėjas po visą lauką, kuriame esame šaukti veikti. Lai mūsų sie- kiniai būna: *Mūsų Tėvynė Ir Niekas Kaip Tik mūsų Tėvynė*. Ir Dievo palaiminimu, lai ta tėvynė palieka didžiu ir puikiu monu- mentu, ne prispaudimo ir baimės, bet *Išmin- ties, Santaikos ir Liusybės*, į kurį pasaulis galėtų amžius su pasigėrėjimu pažvelgti.

Webster.

PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešu, kad mano pavardė yra pataisyta. Ikišiol buvo Juozas P. Mačiulai- tis, o dabar bus Juozas P. Mačiulis. Mano gimtinė Kauno apskrityje, Veliuonos parap., Raudonėnų kaime.

Kirsdamas pavardę, Lietuvos vaildžiai per Tautos Fondą aukoju \$25.00 lenkams iš mūsų krašto išvyti.

Prašau visais reikalais prie manęs kreiptis dabar sekančiai:

J. P. Mačiulis,

222 So. 9th Str.,

Brooklyn, N. Y.

— IŠ Centro Raštinės. —

Iš nutarimų.

Aštuntame Seime nutarta organizuoti Jaunamečių Vyčių skyrius visose lietuvių kolonijose.

Organizavimas ir Jaunamečių Vyčių skyrių tvarkymas pavesta kuopoms. Bet Centras registruos ir Jaunamečių Vyčių skyrius, tat kuopos turi prisiųsti Centruui raportus apie veikimą bei gyvavimą Jaunamečių Vyčių skyrių. Tas paliečia visas Vyčių kuopas. Kurios kuopos dar ligi-šiol nesuorganizavo Jaunamečių Vyčių skyriaus, turi pasistengti suorganizuoti. Jei negalima, yra kokios kliūtis, meldžiame pranešti Centruui.

Labai dažnai mūsų nutarimai lieka tik nutarimais. Kitiems nutarimams įvykinti pasitaiko daug kliūčių. Tos kliūtis ir pateisina mus, kitaip sakant mūsų nerangumą. Paimkime kad ir spaustuvės įsteigimą. Jau daug tarėmės ir visuomet vienas išvedimas — steigti spaustuve. Aštuntasai Seimas pasirijo ligi Naujų Metų surinkti \$15,000.00 spaustuvės įsteigimui. Jau po Seimo praėjo virš pustrėčio mėnesio, ligi Naujų Metų tebeliko vos pusantro mėnesio. Spaustuvės Fondas, apart Seimui prisiųstų aukų, nepasididino. Sulauksime ir Naujų Metų ir tas pats bus.

Spaustuvės steigimo atidėjimą bei rinkimą pažadėtos sumos pinigų išteisina svarbus momentas — kova prieš lenkus už Lietuvos nepriklausomybę. Vos Seimą užbaigėme, jau pasigirdo gandai apie lenkų veržimąsi Lietuvon. Tai kovai atremti Vyčių kuopos aukų nesigaili. Vyčių 4-ta kuopa surinko iš savo narių \$800.00. Anot jų, tai bus Lietuvai kanuolė, kuri Lietuvos priešui kaktą skaldys. Pirmon galvon dedant Lietuvos laisvės gynimą, pasirodo, kad iki Naujų Metų spaustuvei nesurinksime, kas buvo manyta. Bet visgi šį svarbų sumanyimą reikiā būtinai įvykinti iki ateinančio Vyčių Seimo.

Dabar Vyčių spaustuvės vaju turime a-

tidėti. Rinksime aukas Lietuvos Gynimui. Bet organizuoti Jaunamečių Vyčių skyrius, rodosi, nėra jokių kliūčių; tik reikia daugiau noro ir pasišventimo. Iš šimto ar mažiau kuopos narių tik dviems reikėtų tam darbuui pasišvesti: sušaukti jaunamečius į susirinkimą, sutvarkyti juos ir vadovauti juose. Kuri kuopa nesistengs organizuoti jaunamečių skyriaus, tai iš to jai išsiteisinti bus sunku.

Netik reikia organizuoti Jaunamečių skyrius, kur Vyčių kuopos yra, bet ir tas lietuvių kolonijas reikia pasiekti, kur nėra Vyčių kuopų. Centras laukia raportų ir jei gruodyje kuopos jų neprisiųs, tai bus išsiųsta užklausimai.

* * *

Seime buvo nutarta išmokėti premijas dviem asmenims rašiusiems apie "Daile", tečiau protokole buvo parašyta tik vienam. Dabar atitaisydami tą klaidą, pažymėsime, kad bus išmokėta premija ir Šyruui.

Nauji Nariai Prisirāšė prie Lietuvos Vyčių organizacijos ir užregistruoti Centre po Aštuntojo Seimo.

Prie Centro: 1. J. K. Paulauskas.

Prie 2-ros kuopos, Lewiston, Me.: 2. Antanas Šiurkus.

Prie 3-čios kp., Philadelphia, Pa.: 3. Vladas Grinis, 4. Kun. J. J. Čepukaitis, 5. Kaz. Senulis.

Prie 6-tos kp., Hartford, Conn.: 6. Viktoras Labeskis.

Prie 8-tos kp., Roseland, Ill.: 7. Jonas Juška, 8. Alfonsas Skrabutėnas, 9. Jeronimas Macevinskas, 10. Jonas Mitrimas, 11. Norbertas Parestis, 12. Stepanija Gregoraitė, 13. Juozas Drazdauskas.

Prie 13-tos kp., Chicago, Ill.: 14. Stanislova Norkaitė, 15. Antanas Lukošius.

Prie 14-tos kp., Cicero, Ill.: 16. Julius Dzekauskas.

Prie 17-tos kp., So. Boston, Mass.: 17. Dr. Juozas Landžius, 18. M. Karbauskas,

19. Zigmas Klapatauskas, 20. Elena Narinkaitė, 21. Juozas Gražys, 22. Vincas Gružinskas, 23. Ona Zinevičiūtė, 24. A. Kazlauskaitė, 25. Mataušas Jasinskas, 26. Viktoras Medonis.

Prie 18-tos kp., Cambridge, Mass.: 27. Petras Skauda, 28. Elena Kazlauskiūtė, 29. Izabelė Rutkauskaitė.

Prie 23-čios kp., Philadelphia, Pa.: 30. Elena Jonikiūtė.

Prie 24-tos kp., Chicago, Ill.: 31. Jonas Šeštokas.

Prie 26-tos kp., Worcester, Mass.: 32. Stanislova Žius, 33. Antanina Glavickiūtė, 34. Elena Pipiriūtė, 35. Antanina Kučioniūtė, 36. Marė Tamošiūnaitė, 37. A. domas Atkus, 38. Juozas Navickas.

Prie 33-čios kp., Montréal, Canada: 39. Elzbieta Budriūtė, 40. Alena Bandžiūtė, 41. Pranė Blažiūtė, 42. Petras Obraitis.

Prie 48-tos kp., Springfield, Ill.: 43. Jurgis Mikutis.

Prie 51-mos kp., Sheboygan, Wis.: 44. Veronė Buivydaitė, 45. Marė Čizauskaitė, 46. Margarieta Jaudegiūtė, 47. Petras Bartuška.

Prie 55-tos kp., Indiana Harbor, Ind.: 48. F. Podžius, 49. Stanislovas Rogers.

Prie 61-mos kp., Paterson, N. J.: 50. Ona Faltanaitė.

Prie 68-tos kp. Wanamie, Pa.: 51. Vincas Stankevičius, 52. Ona Staniūtė, 53. Magdė Kavaliūskiūtė.

Prie 78-tos kp., Lawrence, Mass.: 54. Pranė Garbaliūskiūtė, 55. A. Navickaitė, 56. Juzė Saliniūtė, 57. Amilija Grinkevičiūtė, 58. Petras Baltukonis.

Prie 79-tos kp., Detroit, Mich.: 59. Izidorius Butkus, 60. Liudvikas Stimonas, 61. Juozas Naruševičius.

Prie 80-tos kp., St. Louis, Mo.: 62. Antanas Mockaitis, 63. Alfonsas Urbonas, 64. Zofija Šidlauskaitė.

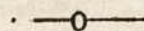
Prie 82-ros kp., Gary, Ind.: 65. Marė Blyford, 66. Stasys Andriukaitis, 67. Jonas Zaukus, 68. Alesė Savis, 69. Juozas Pabadinskas, 70. M. Tamaliūnaitė.

Prie 85-tos kp., Westville, Ill.: 71. Ona Dajotaitė, 72. Kazimieras Stačiokas, 73. Kazimiera Misiūnaitė, 74. Petras Ke-

dis, 75. Jonas Sabaliauskas, 76. Bronė Bielskaitė, 77. Adelė Pocaitė.

Prie 92-ros kp., Niagara Falls, N. Y.: 78. Viktoras Vaikšnora, 79. Martinas Jančiulis, 80. Povilas Žulis, 81. Vladas Valaga.

Prie 102-ros kp., Detroit, Mich.: 82. Petras P. Šimkus, 83. Ona Vismontaitė, 84. Juozas Kučinskas, 85. Rapolas Pyragis, 86. Pranė Zengvimiūtė, 87. Ona Klimašauskiūtė, 88. Jonas Mičiulis, 89. Ona Dečiauskiūtė, 90. Tam. Tamošiūnas, 91. Gediminas Glinskas.

LIETUVOS VYČIŲ NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRIČIO SUVAŽIAVIMO PROTOKOLAS.

Liet. Vyčių Naujosios Anglijos Apskričio 10-tas suvažiavimas įvyko spalio 24 d. 1920 m. lietuvių parapijos svetainėje, Cambridge, Mass..

Susirinkimą atidarė Kun. P. Juškaitis malda 2:30 val. po pietų.

Atsilankė delegatai:

10-tos kuopos, Athol, Mass.: Jonas Jasinskas ir Alek. Ambrozaitis.

17-tos kuopos, Boston, Mass.: J. Červokas, S. Saulėnienė, Z. Gurkliūtė, O. Jankienė, T. Šeimis, P. Varakulis, Z. Klapatas, V. Medonis, K. Kiškis, V. Savickas, M. Žukauskaitė, Z. Žukauskaitė, S. Saulėnas, M. Sakalauskaitė, S. Motiejūnaitė ir A. Knežis.

18-tos kuopos, Cambridge, Mass. Kun. P. J. Juškaitis, O. Šimbolaitė, A. Šliuziūtė, I. Butkauskaitė, J. Kalinauskas, J. Naujalis, J. Akamavičiūtė ir Z. Strukaitė.

20-tos kuopos, Nashua, N. H.: O. Z. Bugailaitė, O. M. Simonaitė, D. Jakelis, J. Galiniūtė, O. Geniūtė ir J. Treinavičiūtė.

26-tos kuopos, Worcester, Mass.: V. K. Bačys, V. Stankus ir M. Valiukonis.

27-tos kuopos, Norwood, Mass.: Jonas Kašėta ir Kazimieras Saviljonis.

78-tos kuopos, Lawrence, Mass.: Valerija

Lensberkiūtė ir Leonora Kriviūtė.

Suvažiavimo vedėjas išrinkta: Pirm. — V. Stankus; pirm. pagel. — K. Kiškis; raštin. V. K. Bačys; rašt. pagel. — P. Saulėnienė.

Knygų ir mandatų patikrinimo komisija: S. Saulėnas ir A. Šliužaitė.

Perskaitytas ir priimtas pereito suvažiavimo protokolas. N. A. Apskričio antspauda da nebuvo padaryta. Komisija neturėjo tikrų žinių kuomet N. A. Apskritys susiorganizavo. Antspaudo reikalui rūpintis palikta ta pati komisija.

NUTARIMAI:

1. L. V. Naujosios Anglijos Apskritys visomis galimomis pajėgomis remis "Vyčio" spaustuvės fondą;

2. Rems Tautos Fondą iki lenkai nebus išvaryti iš Lietuvos krašto;

3. Rengs koncertą Apskričio vardu, kviesdamas koncerto programą pildyti visų kuopų dainininkus. Pelnas eis Lietuvai;

4. Apskričio gegužinė bus rengiama geresnėje tvarkoje, negu ligšiol buvo;

5. Užgirta, kad kiekviena apskričio kuopa įsigytų Lietuvos paskolos boną;

6. Atmokėti kelionės lėšas trims apskričio valdybos nariams, būtent: pirmininkui, raštininkui ir išdininkui;

7. Surengti prakalbų maršrutą; kalbėtojum kviesti J. Karosą, centro pirmin.;

8. Vienuoliktas suvažiavimas bus So. Boston, Mass.;

9. Worcesterio L. V. 26-tos kuopos teatralis skyrius, vienbalsiai nuskirtas N. A. apskričio teatraliu skyriumi;

10. Priimta L. Vyčių 26-tos kuopos jaunųjų skyriaus sumanymas: rinkti aukas ir užrašinėti laikraščius Lietuvos kareiviams. Kalėdoms dovanos. Tam tikslui išrinkta komisija iš P. Varakulio ir J. Naujalio.

11. Išrinkta komisija, po vieną atstovą iš kiekvienos kuopos, kuri parinks vietą apskričio išvažiavimui ateinančiai vasarai.

Komisija susideda iš šių ypatų: 10-tos kuopos — P. Ambrozaitis, 17-tos kuopos — K. Kiškis, 18-tos kuopos — O. Šimbolaitė, 20-tos kuopos — O. Bugailiūtė, 26-tos kuopos — V. K. Bačys, 27-tos kuopos — K. Savalionis, 78-tos kuopos — O. Lensberkiūtė.

Kuopų raportai likosi atidėti sekančiam suvažiavimui.

Pirm. V. Stankus,
Raštin. V. K. Bačys.

Nauji Raštai.

"Vyčio" Redakcijai prisiųsti.

Kosmos. Gamtos mokslo ir geografijos laikraštis. Gamtos tyrėjų ir mėgėjų būrelio rašomas. 1-ju (1920 m.) knygų 1-sis sąsiuvinis 1920 m. Kaunas, Laisvės Alėja 55. Lietuvos Valstybės spaustuvė.

Lietuvos Mokykla. Laikraštis mokymo ir auklėjimo dalykams. Pr. Dovydaičio leidžiamas. Antrųjų, 1919, metų 1-ji knyga ir II ir III (1919 ir 1920) metų 2-ji knyga. Kaunas, Laisvės Alėja 55. Lietuvos Valstybės spaustuvė.

Svetimaj Padangėj Pasaulio Verpetuose. Eilės, dainos ir prietikiai. Šešiuose skyriuose. Du šimtai eilių. Parašė A. J. Jokubaitis. "Sandaros spauda, So. Boston, Mass.

Tautos Fondas. 1. Kam jis yra? 2. Kas jau padaryta? 3. Kas dar padarytina? 4. Kokiais būdais? Parašė Uosis. 1920 m. 222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.

Moterų Dirva. Mėnesinis žurnalas, leidžia A. L. R. K. Moterų Sąjunga. No. 10 (50). Tomas IV. Spalių October, 1920 m. 917 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Moksleivis. Mėnesinis laikraštis. Lietuv. Rymo-katalikų Moksleivių Susiv. organas. No. 10 (96). Vol. IX. Spalių October, 1920 m. St. Bede Seminary, Peru, Ill.

The Lithuanian Booster. About Lithuanians and Lithuania. September, 1920. No. 9, Vol. 4, and October, 1920, No. 10, Vol. 4. Published monthly by Thomas Shamis, 395 West Broadway, Boston, 27, Mass.

Kas Jaunimo Veikiama.

CHICAGO, ILL.

Lietuvos laisvės gynimui.

Lietuvos Vyčių 4-ta kuopa (Dievo Apveizdos parapijoje) baigia sudaryti \$1000,00 dviem kanuolėm pirkti Lietuvos narsiai kariūnėnei kovoti su mūsų tėvynės priešais lenkais.

Lietuvos Vyčių 5-ta kuopa (North Side) drąsiai varosi pirmyn. Jau turi surinkus \$420.00. Žada padaryti ir daugiau.

Lietuvos Vyčių 14-ta kuopa (Cicero, Ill.) \$105.00 sudėjo ir varys darbą toliau.

Vytis.

CHICAGO, ILL.

L. Vyčių 4-tos kuopos vakaras.

Nedėdieny, lapkričio 21 d., š. m., Dievo Apveizdos parapijos svetainėje buvo Lietuvos Vyčių 4-tos kuopos vakaras. Programas susidėjo iš lošimo, dainų, prakalbų ir smagių žaislų.

Lietuvos Vyčių 35-tos kuopos aktoriai iš West Pullman'o sulošė keturių aktų scenos vaizdelį "Paklydėlio Kelias". Režisierius Vytis Juozas Sorokas, matyt, mėgsta ir supranta teatrą, nes veikalas scenai prirengtas gerai ir gabūs aktoriai savo roles atliko atsakančiai. Geri buvo rolėse motinos A. Skirgaitė, sūnaus Povilo — J. Kilas, Kairio — V. Kaličius, Kairienės — O. Olšauskaitė, Kazio — I. Aukštolis ir Baltraus — J. Glovackas.

Pats vaizdelis turi savyje daug gražios minties ir parodo krikščioniškos dvasios galybę, bet apdirbimu ir minčių sudėstymu labai menkas. Autorius visai be reikalo verčia aktorius sakyti ilgus monologus, kurie išreikšti vieno ar dviejų sakinių formoje reikštų tą patį ir vaizdeliui gyvumo pridotų. Antro akto pirma scena, kurioje parodoma tik ką atkeliavusio į Ameriką Povilo klimpimas į bedievybės verpetus neišlaiko mažiausios kritikos.

Doras Lietuvos vaikas, išauklėtas krikščioniškoje dvasioje, prie to turįs gilius įsitikinimus, vienu akies mirksniu nepasidarys dvasios ištižėliu. Turi jame kilti abejonių, turi apsireikšti kova, o autorius jį iš doros kelio išveda girtų draugų vie-

nu kitu kvailu pasakymu ir iš socialistų laikraščio perskaitytu nesąmoningu straipsniu. Jei Povilas būtų buvęs tamsus ir iš tų pačių draugų "mokslingumo" nesijuokęs, tai tada autoriaus staigus noras Povilą iš doros kelio išvesti, gal būtų pateisinamas. Bet tokie Povilai, kokius autorius žiūrėtojams rodo pirmame vaizdelio akte Lietuvoje ir pradžioje antro akto Amerikoje, netirpsta taip greit, kaip ledas ant žarijų, nuo ištvirkėlių girtų zaunų. Mintį autorius turėjo gerą, bet tipą tai minčiai reikšti pasirinko visai neatsakantį. Vienok, nežiūrint vaizdelio neapdirbimo, jame efekto yra daug.

Koncertinę vakaro programą dalį išpildė Lietuvos Vyčių 4-tos kuopos solistai ir choras. "Temsta dienele" ir "Dovanojo" sudainavo solo Vytis Just. Balsis; "Plaukia sau laivelis", "Elegija", "Lietuvaitė" ir "Rūtų darželis" — Vytė A. Bereckaitė; "Valio valuze" ir šmotuką iš kantatos "Broliai" dainavo — Vytė D. Šulckaitė ir J. Balsis. Choras sudainavo: "Atėjo žiemelė", "Obelėlė" ir "Einu per dvarelių".

Solistams publika iškėlė karščiausių ovacijų. Ir buvo už ką. Lietuvos Vyčių 4-toje kuopoje yra talentingų dainininkų ir dainininkių. Choras taipgi gražiai pasirodo.

Kalbėjo trumpai Lietuvos laisvės reikalais Vytis Jonas Karosas. Ragino prie aukų. Surinkta virš \$50.00 Lietuvos laisvės gynimui. Dievo Apveizdos parapijos kleb. kun. Ig. Albavičius gražios padėkos pareiškė vakaro rengėjams, jo programą vykdytojams ir svečiams, kurių buvo nevisai mažas būrelis.

Po prakalbų buvo žaislų.

Vakaru buvo patenkinti visi.

Y.

CHICAGO, ILL.

Iš L. Vyčių 16-tos kuopos darbuotės.

Trečiadieny, lapkričio 17 d., š. m., Lietuvos Vyčių 16-ta kuopa surengė šeimynišką vakarą naujiems kuopos nariams pagerbti šv. Jurgio parapijos svetainėje. Vakaro garbės svečiais taipgi buvo Vyčiai Saboniai kurie atvažiavę iš Pittsburgh' Pa. į Chicago persikėlė į Vyčių 16-tą kuopą. Tai dabar Vyčių 16-ta kuopa turės savo narių tarpe žymų dailėje darbininkų, nes Vyčiai Saboniai yra žymūs muzikai. Nauji kuopos nariai, tai daugiausia moksleiviai, iš kurių daug naudos galima tikėtis tautai, organizacijai ir bažnyčiai.

Vakaro programas buvo gražus ir įvairus. Pirmiausia vakaro vedėjas Vytis Budrius išskaitė naujų narių vardus, po to pakvietė Vyte Kareiviūtę pasakyti eiles, o toliau programos sekė tokioje tvarkoje:

Vytė Mastauskaitė labai jausmingai ir labai gražiai sudainavo "Kur bakūžė samanota" ir porą kitų dainelių; Vyčiai Janušauskas ir Jovaišaitė išpildė gražiai iš keletos dainelių duetą. Kalbėjo kun. Statkus apie Vyčių uždavinius, Vytis Sabonis apie dailę, kun. Svirkas Vyčių obalsius išskėlė ir Vytis Karosas trumpai apie organizaciją paaiškino.

skanios vakarienės, gražių dainų, švelnios muzikos ir žaislų.

Tokių gražių vakarų reikėtų rengti kuodažniausia.

Bridgeportietis.

— 0 —

LEWISTON, ME.

L. Vyčių 2-ros kp. Jaunamečių skyrius nelabai nori atsilikti veiksime nuo didžiųjų. Kaip didieji

Vytė Alena Narinkaitė

Žinoma Naujosios Anglijos lietuvaitė dainininkė solistė. Lietuvos Vyčių 17-tos kuopos, So. Boston, Mass. narė.

Da Vyčiui Kuliui akompanuojant pianu Vytis Stulga ant smuikos pagrajino. Abudu gana gerai savo užduotis išpildė. Daininkams pianu pritarė gabi pianistė Vytė Petkiūtė.

Vyčių 16 kp. šaunios šeimyninkės pagamino skanios vakarienės. Visiems susirinkusiems svečiams prabėgo greit ir labai linksmai laikas prie

be darbo nestovi, taip ir jaunamečiai šį-tą mokinas. Lapkričio 6 d. jų parengtame vakare turėjome progos pamatyti ką jie vasaros laike išsimokino.

Atvaizdino du veikalėliu: "Tris Kviečių Varpas" ir "Žvaigždžių Kalba". Abu veikalėliu gražus ir reikšmingi, o prie to atsakantis ap rengimas lošėjų ir jų rolių išpildymas darė malonaus išpūdžio

į visus. Baigiant "Žvaigždžių kalbą" darė "drilių", kurs irgi buvo puikiai atliktas. Pabaigus, visos lošėjos ir publika sudainavo Lietuvos imną. Visoms dainoms pritarė su smuika A. Petrošaitė ir pianu M. Prancskaitė, kuri viešai, rodos, pirmą sykį pasirodė, bet gana puikiai. Po programo buvo šokių ir lietuviškų žaistų. Žmonių buvo apie 120; daugiau negu paprastai, kad susirenka.

Smagu matyti, kaip mūsų augančios lietuvių tės, prisiglaudę po Vyčių vėliava, vis daugiau įpranta lavintis lietuviškoje dvasioje ir tarp lietuvių su pamėgimu dalyvauja. Jas vargiai beužlies ištautėjimo bangos. Didelė padėka priguli Vytėms V. Vaičiulaitei ir M. Dalydaitei, kurioms daug sielos įdėda lavinime jų lietuviškoje dvasioje. Lauksime vėl kada parengs panašų vakarą.

Lapkr. 14 d. įvyko L. V. 2-ros kp. mėnesinis susirinkimas. Be protokolo perskaityta Centro Raštininko laiškas, kuriame jisai prašo užprenumeruoti "Vytį" Lietuvos kareivių kuopai. Laišką susirinkimas priėmė nuoširdžiai. Bet kadangi izde, neskaitant Lietuvos bono, pinigų šiuom tarpu kaip ir nėra, tai Al. Čereškevičius ėnešė padaryti kolektą narių tarpe. Tas ir padaryta. Po \$1.00 aukojo: A. Čereškevičius ir U. Ukonaitė, kiti po mažiau, viso \$6.75. Taigi bus galima užprenumeruoti du, o gal, ir tris "Vyčius", nes ne visi nariai buvo. Taipgi pakelta ir aukso kardo klausimas. Pasirodė, kad mūsų kuopa tame dalyke yra atsilikusi, tai ir vėl nariai papurtė savo ir taip tankiai purtinamas kišenės ir užsimokėjo, kurie tik buvo, po 25c.

Nutarta rengti vakarienę Naujų Metų vakare ir mėginti mokintis koki teatrą.

Prie kuopos prisirašė Vytė Em. Ašmiegaitė, Jaunamečių skyriaus pirmininkė.

Po susirinkimo Vytė U. Ukanaitė ir I. Daunis užkvietė visus Vyčius į savo vestuves Lapkr. 20 d.

Po to pažaista ir išsiskirstyta.

Bernas.

— 0 —
KEWANEE, ILL.

Jau prabėgo daug vandens, kaip Kewanee Vyčiuose įvyko daug svarbių nuotikių ir lygšiol niekas apie juos neparašė į "Vytį", mūsų organizacijos organą. Bandysiu aš apie tuos nuotikius pabrėžti porą eilučių. Nežinau ar pataikysiu juos linksmai aprašyti, bet visgi mėginsiu.

Kiek laiko atgal airių kunigas F. Burke (lietuvio kunigo da čia neturime) surišo amžinu moterystės ryšiu Vyčius Albertą Juočių su E. Brazaičiūte. Jaunavedis yra gerai prasilavinęs lošime, gi nuotaka pasižymėjusi savo rankų darbeliais. Jina ne vieną gražų mezginį yra paaukavusi Vyčių ir parapijos naudai.

Po vestuvių jaunavedžiai išvažiavo į Kaliforniją, kur mano pagyventi trumpą laiką.

Spalių 18 d., š. m., taipgi airių bažnyčioje susituokė Vytė Magd. Kvietinskaitė su Vyčiu Broniu Maršalka. M. Kvietinskaitė gerai žinoma kewaniečiams. Nuo pat pradžios lietuvių parapijos įsisteigi-

mo jina dalyvavo parapijos chore; turi puikiai pralavintą balsą ir gražiai skambina pianu. Susitvėrus Lietuvos Vyčių 60-tai kuopai, užėmė raštininkės vietą ir nuo to laiko daug darbuojasi Vyčių vietiniai kuopai. Vadovauja dainose ir žaistuose. Dabar pirmininkauja mūsų kuopai.

Vytis B. Maršalka irgi darbuojasi Vyčių naudai.

Linkėdamas gerbiams jaunavedžiams geriausių pasekmių, tikiuosi, kad jie ir toliau dirbs Vyčiams.

Vienas iš Vyčių.

— 0 —
DU BOIS, PA.

Lietuvos Vyčių 86 kuopa jau 3 metai kaip gyvuoja ir kiek išgali dirba tautos ir bažnyčios naudai. Surengė daug vakarų ir teatrų lietuvių svetainėje ir su geromis pasekmėmis. O kaip čia pradėjo dirbti J. V. Kovas, pirmiau buvęs Waterbury, Conn., tai mūsų kuopa kyla kaip ant mielių. Priklauso prie mūsų kuopos ir čia augusio jaunimo daug. Turime tris muzikantus: L. M. Damanskį ir B. Valutkevičių — smuikininkus ir F. Kartavičių — saxophonas. Jie savo gražia muzika visus rengiamus vakarus pajvairina.

Nedėdieny, lapkričio 14 d. Vyčių 86-ta kuopa rengė linksmą vakarą su įvairiu programu. Vytis Kartavičius grajino saxophonu; Vytis Z. M. Damanskis smuika akompanavo savo sesėrei Onai, kuri sudainavo keletą lietuviškų dainų. Ir prie to sulošta komedija "Linksomos Dienos", kurią atvaizdino tėvo rolėje — Z. M. Damanskis; motinos — K. Kuziūtė, ir dukters — M. Mikeliūnaitė. Kiti vyčiai ir Vytės sudarė šeimą. Iš vakaro pelnas nutarta skirti Lietuvos laisvės gynimui į jo dalį lietuvių bažnyčios naudai.

Lietuvos Vyčių Du Bois kuopos valdyba yra labai darbšti. Jau ji darbuojasi antri metai. Į valdybą įeina: J. V. Kovas, pirminink.; K. Kuziūtė, vice-pirmin.; Z. M. Damanskis, raštin.; F. Kartavičiūtė, išdinin.; B. Šilalė, maršalka.

Z. M. Damanskis, Vyčių kp. raštin.

— 0 —
PARTERSON, N. J.

Lietuvos Vyčių 61-ma kuopa nemiega. Juda, kruta mūsų Vyčiai, kaip bitelės ir visi vienybėje darbuojasi.

Lapkričio 9-tą d., š. m., Vyčių 61-ma kuopa rengė išleistuvių vakarą Vytei Magd. Gribaitėi, kuri vėliau išvažiavo į Boston, Mass. Jaunimo į vakarą susirinko nedaug, bet labai gražaus.

Prie vakarienės laikas prabėgo linksmai ir greit. Vytis J. Kulikaitis, vakarienei baigiantis, išreiškė apgailėstavimo dėl Vytės Gribaitės išskelavimo iš Patersono. Kartu palinkėjo jai gražių pasekmių kitur besidarbuojant. Draugės Vytės irgi pareiškė sąjausmo. Vytė Gribaitė buvo veikli ir

darbšti, prie to visų mylima kuopos narė, todėl visi ir apgailėstavo, kad ji apleidžia Patersono padangę. Už linkėjimus Vytė Gribaitė visiems ištarė nuoširdų ačių ir da sudainavo "Kur bakūzė samanta". Vytė Petraitė įteikė Vytei Gribaitei gyvų gėlių pluoštą. Paskui dar paskambino pianu Vytė O. Gribaitė ir gražiai pasilinksminę visi išsiskirstė namuosna.

Ten Buvęs.

— o —
CAMBRIDGE, MASS.

Atsiimkite paveikslus.

L. Vyčių Naujosios Anglijos Apskričio 10 Suvažiavimo paveikslai jau gatavi, ir labai puikus išėjo. Visi atstovai atrodo kaip gyvi, geriau negalima nei norėti.

Gerbiamieji Lietuvos Vyčiai:— Kurie tik norite atmintį L. Vyčių N. A. Apskričio 10-tą suvažiavimą, pasirūpinkite gauti suvažiavimo atstovų paveikslą. Ilgai nelaukite, nes mažai paveikslų padaryta. Galite jų vėliau nebegauti.

Siųskit dolerinę ir reikalaukit paveikslų pas L. Vyčių 18-tos kp's pirmininką:

Juozas Naujalis,
99 Moore Str.,
Cambridge, Mass.

— o —
IR VĖL 150,000 MARKIŲ LIETUVAI.

Visas aukas prisiųstas Tautos Fondo Centran iki 26 d. spalio T. Fondas pasiuntė Lietuvon KABELIU A. Stulginsko vardu 150,000 markių.

Gelbėkime kovojančius už tautos gyvybę, pirkime šautuvų, aukokime dešimties šautuvams!

Šiandiena visa Lietuva ginkluojasi; jauni, seni, kas tik ginklą gali pakelti stoji ginti tėvynės, bet jiems stinga ginklų, ypač šautuvų, taigi mes Amerikiečiai stokime jiems pagalbom. Ne visi galime vyksti Lietuvon ir statyti savo krūtinę apginime mūsų brangios gimtinės, bet mes visi galime, jei nedaugiau, tai bent po šautuvą nupirkti.

Brooklyniečiai gerą pradžią padarė, net visą grandinę apginklavo nupirkdami penkis kulkosvaidžius ir septyniasdešimts šautuvų. Kas negalėjo šautuvo nupirkti, klojo po penkinę šoviniams, taip, kad porą šimtų tėvynainių vienu vakaru sudėjo 1,100 dol., bet tai da ne viskas, jie žada visą batalijoną apginkluoti.

Detroitas taipgi gerą pradžią padarė; jau nupirko 50 šautuvų.

Chicaga, pradeda ruoštis į mūšį. North Side jau ir porą šimtinių prisiuntė.

Atholis ir nepasilieka; dirba kiek gali ir aukos iš tenai plaukia.

Na, o Bostonas! ten kas vyras, tai šautuvą perka, taip praneša 11 skyriaus raštininkas.

Kad suteikus Lietuvai greitą pagalbą, visi T. Fondo skyriai yra prašomi surinktas aukas tuojaus siųsti centran, kad būtų galima veikiau pasiųsti Lietuvon. T. Fondas jau dvejis atvejais pasiuntė viso 350,000 markių.

Sukruskime, broliai-sesutės, gelbėti mūsų brangią gimtinę nuo kraujagerių lenkų, Kas šiandien pasigailės dešimtinės šautuvui, kas vergiškai išskalbinės nuo aukos Tėvynei, tas lygus išdavikui. Tat visi, kas tik gali, stokim Lietuvai pagalbom.

K. J. Krušinskas, T. F. Sekret.
222 S. 9-th St., Brooklyn, N.Y.

— o —
IŠ LIETUVOS.

Alena Samulavičiūtė rašo J. Kulikaičiui į Paterson, N. J.

Brangus Broluži: — Ačių už laiškutį, kurį perskaičiau su dideliu džiaugsmu. Labai linksma ir malonu, kad mūsų mylimi broliai ir sesutės Amerikoje nepamiršta apie savo gyvenimą pranešti ir remia Lietuvos laisvę savo sunkiais uždirbtais centais.

Lietuva pavojų pergyveno daug. Mirtis nekartą mums į akis pažvelgė, bet kas buvo, praėjo, apie tai neminėsiu. Dabar Lietuvoje eina smarki su lenkais kova.

Lietuvos jaunimas „ypač mūsų kaimo Potarskių, atsimainė. Neberengia tokių „vakaruškų“, kaip prieš karą buvo, nesidaužo girti po kaimus ir miestukus, bet kurie yra namie, tie dirba ramą Lietuvos darbą, o kiti fronte kovoja su lenkais už mūsų brangios tėvynės laisvę. Kuriems berne liams suėjo 20 metų amžiaus, tai jie jau į karą eina. Daug jau žuvo. Iš mūsų kaimo galvužes paguldė 2.

Mūsų jaunimas, Lietuvos galiūnai, iškovos mums laisvę. Jau švinta Lietuvai laimės dienele. Svetimųjų jungas nukrito nuo mūsų pečių. Visi Lietuvos jaunikaičiai paėmė į rankas ginklą ir eina ginti savo tėvynės, sakydami: „Aš vienas žūsiu, bet užtat kitiems bus lengviau.

Mielas brolyt, jei pamatytumei Lietuvos kariuomenę, tai sakytumei, iškur pas Lietuvos jaunikaičius atsirado tiek drąsos ir smarkumo.

Dažnai iš karo lauko veža mūsų brolius sunkiai sužeistus. Iš skausmo ašarų negali sulaikyti, kada pamanai, kad priešai plėšikai žudo Lietuvos gražiausius žiedus — jaunimą. Mūšyje su lenkais Suvalkų mieste Lietuvos jaunimo žuvo be skaičiaus. Bet turime vilties, kad Dievas neapleis mūsų tėvynės.

Nepamirškite ir Jūs mums į talką ateiti.

Su pagarba,

Alena Samulavičiūtė.

ORGANAS AMERIKOS LIETUVIŲ R. K.
ŠV. JUOZAPO DARBININKŲ SA-GOS.

“DARBININKAS”

eina utarninkais, ketvergais ir subatomis

Metams	\$4.00
Bostone ir apielinkėj m.	\$5.00
Užrubežyj metams	\$5.00

“DARBININKAS”

242-244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDYBA.

Dvasios vadovas: Kun. Ig. Albavičius,
717 W. 18th St., Chicago, Ill.

Pirmininkas: Jonas E. Karosas,
3249 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Vice-Pirmininkai: 1. Pr. M. Juras,
Kernish Seminary, Webster Grove,
St. Louis, Mo.

2. O. Sidaravičiūtė,
237 Prospect St., Lawrence, Mass.

Raštininkas: Vincas Rūkštalis,
P. O. Box 168, Valparaiso, Ind.

Izdininkas: Petras Varakulis,
244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Izdo globėjai: 1. J. A. Vilkišius,
455 Locust St., Valparaiso, Ind.

2. K. Paulionis,
454 Grand St., Brooklyn, N. Y.

3. A. Visminas,
23 Marion St., Worcester, Mass.

Literatinė komisija: 1. Kun. A. Tamoliūnas,
Providence, R. I.

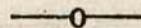
2. Stud. Pr. M. Juras,
St. Louis, Mo.

3. Muzikas J. Čižauskas,
Baltimore, M. D.

4. Garso Red. L. Šimutis,
Brooklyn, N. Y.

5. Moksl. J. J. Šlikas,
Valparaiso, Ind.

Redaktorius: Jonas Karosas,
3249 So. Halsted St., Chicago, Ill.

KUOPŲ ANTRAŠAI (Susinešimui).

1-mos kuopos: M. Juškienė,
129 Melrose Str., Montello, Mass.

2-ros kuopos: M. Bernotaitė,
78 Oak St., Lewiston, Me.

10-tos kuopos: J. Gailiūnas,
The Lithuanian Store, Athol, Mass.

17-tos kuopos: J. Červokas,
244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

18-tos kuopos: K. Bukevičiūtė,
29 Clark St., Cambridge, Mass.

20-tos kuopos: K. Nadzeika,
7 South St., Nashua, N. H.

26-tos kuopos: J. Romanas,
28 Vale St., Worcester, Mass.

27-tos kuopos: K. Kašeta,
214 Washington St., Norwood, Mass.

69 tos kuopos: A. Romanas,
(vardas gatvės neišskaitomas) Pittsfield, Mass

78 tos kuopos:
94 Bradford St., Lawrence, Mass.

Kokią Kaledu Dovana Pasiysi Savo Mylimiems Lietuvon?

Pinigai Jiems Tai Brangiausia Dovana!

TAI NIEKO NELAUKDAMAS tuojaus pasiusk savo seniems tėvukams, broliukams, šesutėms ir giminėms kurie iš po karo nuvarginti laukia tavo pagelbos. Tau tie keli dolieriai nieks, o jiems didelę pagelbą ir džiaugsmą suteiksi. Taipgi priimam pinigus padėjimui Lietuvos Bankoje sulig dienos kurso:

ČIA GALIMA PIRKTI LAIVAKORTES, SIŪSTI DAIKTUS IR DRABUŽIUS LIETUVON.

BAKSUS SIUNTIMO DAIGTŲ LIETUVON GALIMA GAUTI PAS MUS UŽ PRIEINAMA KAINA.

ŠI BENDROVĖ DABAR PARDUODA SAVO ŠĖRUS PO \$6.00 VIENA, PASKUBINKITE IR PIRKITE DABAR, NES TRUMP ULAIKU ŠĖRŲ KAINA PAKILS.

Važiuojantiems Lietuvon parūpiname pasportus ir kitus reikalingus dokumentus teisingai ir greitai. Už darbą garantuojame. Visais reikalais malonėsite kreiptis šiuo adresu:

VALANDOS: Kasdiena nuo 9 val. ryto iki 6 vakare. Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 9 valandos ryto iki 9 valandai vakare.

Lithuanian Sales Corporation

(LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ)

3249 So. Halsted St.

Phone Yards 6062

Chicago, Ill.

LIETUVIŲ KRIŠČIONIŲ DEMOKRATŲ DIENRAŠTIS

“DRAUGAS”

KAINA CHICAGOJE:

Metams \$6.00,
Pusei metų \$3.50.

UŽSIENYJE:

Metams \$6.00,
Pusei metų \$3.50.

SUV. VALST.

Metams \$5.00,
Pusei metų \$3.00.

“DRAUGAS”

1800 WEST 46th ST. CHICAGO, ILL.

Savaitinis Laikraštis

“GARSAS”

Leidžiamas Susivienijimo Lietuvių R. K.
Amerikoje, išeina kas ketvergas.

Prenumeratos kaina:

Metams \$2.00

Pusei metų \$1.00

Užsienyje \$3.00

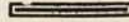
Apskelbimų kainos ant pareikalavimo.

“GARSAS”

222 South 9th Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. Williamsburg 5063

Turinys "Vyčio" No. 20 {93}

I. Kas yra dailė? Truputėlis.	1 pusl.
II. Atletika. Sporto Mėgėjas.	4 "
III. Į Geležinį Vilką. P. Vaičiūnas.	5 "
IV. Žodžiai Senelio. K. Vanagėlis.	6 "
V. Nemunui. Antanas.	6 "
VI. Iš atminimų. Balandėlis.	7 "
VII. Meilės laiškas. D. Klevelis.	8 "
VIII. Aro mintys. Žilvitis.	8 "
IX. Jaunimo Reikalai. K. K. U.	9 "
X. Asmuo ir Visuomenė. Dažas.	12 "
XI. Paukščių balsų pamėgdžiojimas. J. Elisonas.	13 "
XII. Laiškas Vyčiams. P. Dovydaitis.	15 "
XIII. Bibliografija ir kritika: Vladas Putvinskis: "Giedrė". B. Grigas.	18 "
XIV. Šviesos Spinduliai. A. K. Tauragis.	20 "
XV. Iš Centro Raštinės.	23 "
XVI. L. V. N. A. Apsk. S-mo protokolas.	24 "
XVII. Nauji raštai.	25 "
XVIII. Kas jaunimo veikiama:	
1, 2, 3. Chicago, Ill.; 4. Lewiston, Me.; 5. Kewanee, Ill.; 6. Du Bois,	
Pa.; 7. Paterson, N. J.; 8. Cambridge, Mass.	26 "
XX. Tautos Fondo reikalai. K. J. Krušinskas.	29 "
XXI. Iš Lietuvos.	30 "
XX. Lietuvos Vyčių Centro Valdyba.	30 "

Paveikslai:

1. Lietuvos Vyčių 82-ros kuopos choras, Gary, Ind.; 2. Vytė Alena Narinkaitė.

"VYTIS"

3249 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.